

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Sendika ağaları "iş i uzatmadan böylece kapattılar!" Şimdi söz sırası metal işçilerinde!

Bu ihaneti kabul etmeye mecbur değ iliz. MESS dü zeyini, sendikal ihanet ç emberini parç ala-yabiliriz.

Türk Metal ve Ç elik iş in ardından Birleş ik Metal iş bü rokratları da bir oldu-bitti ile sözleşmeyi imzaladı. Tıpkı Türk Metal fabrikalarında oldu ğ u gibi, Birleş ik Metal iş fabrikalarında da güçlü bir tepki var. Fakat bu tepki kendini

örgütlü bir hareket olarak ifade edebilecek kanalların yoklu ğ u/zayıflığı nedeniyle tıkanmış bulunuyor. Ama metal iş çisi ş unu bilmelidir ki, henüz hiçbir ş ey bitmiş değ il! Tersine yeni baş lıyor. Ş imdi daha fazla kenetlenme zamanı. **S.4**

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete

ISSN 1300-3585

Sayı 2020 / 06
7 Ş ubat 2020 • 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak45.net

Metal TİS'leri yine satıldı...

Bürokratik ihanet şebekesi sınıf mücadelesiyle dağıtılacaktır!

**Greif Direniş i öncülerinden...
Greif Direniş i 6. yılında!**

Greif Direniş i ve kararlı mücadelesi bir kez daha bizlere gösterdi ki, iş ç i sınıfının fiili meş ru mücadele çizgisinden başka bir yolu yoktur.

**İ dlib: Türk devletinin
gömüldü ğ ü bataklık!**

Cihatç ı ç etelere dayanarak iş gal planları kuran AKP iktidarı ile kentte yeniden kontrol sağlamak isteyen Suriye arasındaki ç atış manın güncel alanıdır.

**Özgürlük, eş itlik ve insanca
yaşam için mücadeleye!**

Dünyada oldu ğ u gibi ö lkemizde de kadınlar artık katlanılmaz bir dü zeye gelen bu pervasız uygulamalara karşı çıkıyor, sesini yüks eltiyor.

Finlandiya'da Ocak 1918 Devrimi... Fin Sosyalist iş ç i Cumhuriyeti - A. Eren

Ücretsiz PDF Kitap Arş ivi - <https://ranney.org>

Finlandiya Devrimi - Eric Blanc

Metal TİS'leri yine satıldı...

Bürokratik ihanet şebekesi sınıf mücadelesiyle dağıtılacaktır!

Metal işkolunda 2019-21 dönemi Grup Toplu İş Sözleşmesi'nin sendikal bürokrasi tarafından satılması, sınıf mücadelesine, dolayısıyla sınıfın geneline vurulmuş yeni bir darbe oldu. Metal işçilerinin sendikalı kesiminde 2015 Metal Fırtınası'ndan bu yana varlığını koruyan dinamizm ve mücadele eğilimi, bir kez daha geçici süreliğine kontrol altına alındı.

SENDİKAL BÜROKRASI ŞEBEKESİ İŞ BAŞINDA

Her zaman olduğu gibi ilk hamle yine Türk Metal'in tepesindeki çeteden geldi. Yaklaşık 119 bin işçiyi temsilen Türk Metal ve Öz Çelik-İş adına, 29 Ocak'ta MESS'le sözleşmenin imzalandığı açıklandı. İlk altı ay için %26,28 oranında ücret artışı talebiyle oturulan masada %17'de anlaşma sağlandı. İkinci altı ay için en az %6 veya daha yüksek çıkması halinde enflasyon oranı kadar, üçüncü ve dördüncü altışar aylık dilimler için enflasyon oranında zam alındı. Sosyal haklarda birinci yıl için %20, ikinci yıl içinse enflasyon oranında artış kabul edildi. Türk Metal ağısı Pevrul Kavlak, anlaşmayı, "Sizlere verdiğimiz söz gereğince, metal işçisinin bir kör kurusunu bile masada bırakmadık. Yine tarih yazdık. Yine kazandık." sözleriyle ilan etti. Bu, Kavlaklar'ın ikinci kez (ilki 2017-19 dönemindeydi) tarih yazması oluyor!

Türk Metal'in (ve süreçte adı pek geçmeyen Öz Çelik-İş'in) tepesindeki ihanet şebekesi payına zerre kadar şaşırtıcı olmayan bir hamleydi bu. İster istemez gözler kendini solda tanımlayan ve 41 fabrikada 11 bin işçiyi temsilen görüşmelerde yer alan Birleşik Metal-İş'e yöneldi. İlginçtir, Birleşik Metal-İş Merkez TİS Komisyonu, söz konusu açıklamaların yapıldığı günün akşamında, gelişmeleri ve teklifi değerlendirerek, 5 Şubat'a kadar eylemlere devam etmekte ve 5 Şubat'ta da greve çıkmakta kararlı olduğunu açıkladı. Sonraki günlerde de, gerek sendika yönetiminin açıklamalarında gerekse ta-

banda, sözde kararlı tutumun ifadesi bir tablo yansıtıldı. Gerçi greve hazırlanılan günlerde, grev konusunda en kararlı işçi bölüklerinin bağlı bulunduğu Gebze Şube'deki gelişmeler pek hayra alamet değildi. Şubenin, genel merkez bürokratları tarafından ikiye bölüneceği ve yeni şubeye tepeden atama yapılacağı konuşulmaya başlanmıştı.

Bu sinsi manevraları da dahil Birleşik Metal-İş bürokratlarının hesaplarının ne olduğunu görmek için çok beklemek gerekmedi. 2 Şubat'ta, sol yaftalı sendika ağalarının da Türk Metal'in yolundan giderek, anlaşmayı imzaladıkları açıklandı. Birleşik Metal-İş yönetimi de yeni bir "başarı"ya imza attığı iddiasındaydı ve "Ortaya çıkan bu başarı, metal işçilerinin kararlılığı ve mücadelesi ile kazanılmıştı. Muhtemelen sendika ağalarını rahatsız etmek istemeyenler dışındaki herkes, madem -MESS'in tabiriyle- aynı "avantajlı koşullar"a imza atacaktınız, neden öyle esip gürlediniz sorusunu sormuştu.

SERMAYE CEPHESİNİN ŞER İTTİFAKI

Diğer bir soru da, bugüne kadar ekonomik kriz koşullarından fazlasıyla nemalanmış olan MESS kapitalistlerinin, arabuluculuk aşamasında tekliflerini en son ancak yüzde 10'a çıkardıkları, sendikaların grev ilanına lokavt tehdidiyle yanılt verdikleri halde, nasıl oluyor da yüzde 17'ye imza attıklarıdır. Pevrul Kavlak gibi ağalara bakılacak olursa bu, kendilerinin "sıkı pazarlık" yapabilme maharetinin ürünüdür. Bu gülünç iddia bir yana, sözleşmenin bu şekilde bağitlanmasında AKP-Erdoğan iktidarının ağırlığını koymuş olduğundan şüphe yoktur. Birleşik Metal-İş ağalarının Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na çağrılıp, kendilerine fotokopi sözleşme imzalatırılması aslında başka söze gerek bırakmıyor.

OHAL'i grevleri yasaklamak için çıkarıldığıyla övünen, kritik grevleri keyfince yasaklayan, kriz gerekçesiyle sermayedarlara işçi fonlarından para hortumlayan AKP iktidarı, tıpkı 2017-19 dönem sözleş-

mesinde olduğu gibi, başını ağrıtaç bir sorun çıksın istememiştir. Zira sınıfın metal bölükleri içindeki tepkinin, sınıf mücadelesinin genelini tetikleyebilecek miltan mücadele isteğinin, dolayısıyla en başta da kendisine yönelecek potansiyel tehlikenin herkesten çok bilincindedir. Öyle ki, Kavlak'ın da açıklamasında dile getirdiği tek doğrudaki olduğu üzere, "memurlar ve memur emeklileri yüzde 4+4, işçi emeklileri yüzde 5+5, kamu işçileri yüzde 8+4, tekstil grup sözleşmesi yüzde 8+enflasyon, Türk Hava Yolları sözleşmesi yıllık yüzde 12, TÜPRAŞ gibi dev bir kuruluş, Yüksek Hakem Kurulu'nda yüzde 6 oranında zam alınırken", metal işçisinin ağına bir kez daha yatıştırıcı bir parmak bal çalmak zorunluluğu duymuştur.

Sergilenen mizansen, iktidarıyla, kapitalistleriyle, sendikal bürokrasi şebekesiyle sermaye düzeni cephesinin, 2015 Metal Fırtınası'nın yarattığı atmosferin metal işçileri arasında canlılığını koruduğunun açık bilincinde olduğunu göstermektedir. 2015'in ilk ayında sendikal bürokrasiye rağmen Greif Direnişi'nin "İşgal, grev, direniş!" şiarını kuşanan Birleşik Metal-İş üyesi işçilerin grevini yasaklayanlar, birkaç ay sonrasında sanyinin kalbini oluşturan metal fabrikalarında, üstelik ülkenin birçok kentinde onbinlerce metal işçisinin işgaliyle uyanmışlardı. Hareket sönümlense de metal bölükleri moral üstünlüklerini korumayı başardılar. Uygun koşulları oluşup da sınıf saflarındaki bu mücadele dinamizmi ve eğilimi ezilmeden, düzen cephesinin benzer mizansenler sahnelemesi şaşırtıcı olmayacaktır. Zira metal bölüklerinin bağrında, başta AKP-Erdoğan iktidarı olmak üzere sermaye cephesini sarsabilecek, sınıfın genelini mücadele sahnesine çekebilecek dinamikler yaşamaya devam ediyor. Dolayısıyla metal TİS'lerinin bu şekilde satılması, gerici-faşist iktidarla birlikte tüm sermaye düzeninin ancak geçici bir süre rahat nefes almasına yol açmış olabilir.

İŞÇİ SINIF VE SENDİKAL BÜROKRASI

Farklı mecralardan yansıyan tepkiler, metal işçilerinin büyük kesiminde memnuniyetsizlik olduğunu, fakat satışın şimdilik sineye çekildiğini gösteriyor. Çeşitli taban örgütlenmelerine dayalı bir inisiyatif ve irade oluşturulmadığı sürece, tepkilerin ve öfkenin göstermelik kırıntılarla bir süreliğine denetim altına alınabilmesi şaşırtıcı değildir. Sözleşme sürecinin toplamı, kendi başına tabandaki dinamizmin ve kaynaşmanın sermayenin üçlü ittifakını (hükümet, kapitalistler sınıfı ve sendikal bürokrasi şebekesi) yalnızca belli bir düzeyde korkutabildiğini yeniden göstermiştir. Daha ötesi için sermaye cephesiyle, en başta da sendikal bürokrasi şebekesiyle kesintisiz bir mücadeleye yönelmiş işçi bölüklerinin örgütlü taban inisiyatifi gerekmektedir. Geçmişten bugüne tüm hak arama, örgütlenme, mücadele, sözleşme vb. süreçler, yaşanan kayıplarda burjuvazinin sınıf üzerindeki genel ideolojik-kültürel hegemonyasından çok sendikal bürokrasinin etkili olduğunun tekrar tekrar doğrulanmasıdır. Nitekim uzun yıllardan bu yana Türkiye'de "şekillenen sınıf hareketi, çok büyük ölçüde sendika bürokrasisi tarafından kontrol ediliyor. Onun tarafından dizginleniyor ve döne döne boşa çıkarılıyor. Sınıf hareketi içinde karşımızda duran gerici siyasal odak, bizzat sendika bürokrasisinin kendisidir..." (TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri, Sınıf çalışmasının sorunları, s.55)

Komünistler için "Sendikalar işçi sınıfının sermayeye karşı hergünkü mücadelesini yürüttüğü ve kendini disipline ettiği sınıf örgütleridir. Fakat geniş ayrıcalıklarla donatılmış sendika bürokrasisi tarafından bu işlevlerinden büyük ölçüde uzaklaştırılmışlardır. TKİP, sermaye sınıfının bir parçası haline gelen ve işçi sınıfı hareketi içerisinde sermayenin ajanı rolünü üstlenen bu ihanet şebekesine karşı sistematik bir mücadele yürütür. Sendikaları devrimcileştirme işi işçi sınıfını dev-

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2020/06 * 07 Şubat 2020 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK

Osmanağa Mah. Kırtasiyeci Sk. No:9 Kat:2 Daire:7
Kadıköy / İstanbul

Tlf. No: 0536 285 73 25

e-mail: info@kizilbayrak.net

twitter: @kizilbayraknet

www.kizilbayrak45.net

Öcretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://panay.org>

rimcileştirme sürecinin temel bir boyutu olarak ele alır.” (TKİP Programı)

SENDİKAL BÜROKRASİNİN POLİTİK UZANTILARI

Sınıfı tepeden tabana kuşatan sendikal bürokrasi şebekesi, somut bir yapı olduğu kadar sağdan sola uzanan geniş bir yelpazede ideolojik, politik, kültürel bir hegemonya ağıdır da. Bu olgu, reformist solun bu sözleşmedeki tutumuyla bir kez daha ispatlanmıştır. Solun sınıfla ilişkisi genelde sendikal bürokrasi ağı içinde yer veya etki alanı edinmenin ötesine geçmemektedir. Reformist solun lügatında sınıf çalışması denilen alan da, her kademeden (merkez yönetimlerinden işyeri temsilciliklerine) sendikal bürokrasiyle flörtten ibarettir. O yüzdendir ki, adında “komünist”, “emek” vb. kelimeler geçen reformist solun, süreç boyunca sınıfa yönelik bir politik müdahale hatıyla ilgisi olmadığı gibi, sendikal bürokrasiyi aşan bir müdahale çabası da yoktu. Bu o denli büyük bir uzaklıktır ki, bugünün koşullarında sınıf mücadelesini geliştirmekte önemli olanaklar barındıran bir TİS sürecinin satışla sonuçlanması, sol basında yalnızca kuru haberlere konu oldu. İşçilere şu veya bu şekilde seslenmekten, sendikal bürokrasiye tek kelime olsun dokunmaktan özenle imtina edildi.

İŞÇİ SINIFI GREİF KRİTERLERİYLE KAZANACAK!

Tüm faaliyetlerinin eksenini siyasal sınıf çalışması üzerinden kuran sınıf devrimcileri ile sendikal bürokrasinin siyasal plandaki temsilcileri arasında kalın çizgilerin olması eşyanın tabiatı gereğidir. Örneğin sınıfın iktisadi-sendikal mücadelesi “bir yandan işçi sınıfını fiziki ve manevi yozlaşmadan korurken, öte yandan sınıf kitlelerinin birleşme ve dayanışma bilincini geliştirir, örgütlenme ve mücadele kapasitesini ve yeteneğini ilerletir.” (Sendikalar ve sınıf mücadelesi, Ekim, Sayı: 238, Ağustos 2004) Oysa reformistler için bu mücadele, sendikal bürokrasinin denetimine terk edilmiş bir maddi pazarlık olayıdır.

Başta sınıf devrimcilerinin yön verici politikalarıyla Metal Fırtınası estirmiş olan metaldeki bölükleri olmak üzere işçi sınıfı, gündelik mücadelesi içinde öğrenerek, örgütlülüğünü, mücadele kapasitesini ve yeteneğini ilerleterek, sendikaların başına çöreklenmiş ihanet şebekesinden ve bu şebekenin politik temsilcilerinden elbet kurtulacaktır. Sınıf devrimcileri bu doğrultuda kendilerine düşen sorumlulukların gereklerini yerine getirecekler, işçi sınıfının geniş kesimlerini, “İşgal, grev, direniş!” şiarını sınıfa armağan etmiş Greif Direnişi’nin kriterleriyle donatmaya yoğunlaşacaklardır.

Birleşik Metal bürokratları Gebze Şube’yi böldü...

Böl, parçala, yönet!

MESS kapsamındaki fabrikalarda yetkili sendikalar satış sözleşmesini imzaladılar. Ancak bu o kadar kolay olmadı. Zira, kriz koşullarında artan enflasyon, hayat pahalılığı, krizin faturasının işçi emekçilere yüklenmesi ile sefalet koşullarında yaşamaya mahkûm edilen metal işçilerinin harekete geçme eğilimi artmıştı.

Türk Metal satış sözleşmesini ilk imzalayan olmak için yasal grev tarihinin dolmasına sayılı günler kala MESS’in kapısını aşındırmaya başladı. Sözde MESS’in dayatmalarının geri çektilmesi ile %17’ye imza attılar. Çelik-İş de satış sözleşmesine imza atmakta gecikmedi.

Birleşik Metal bürokratlarının işi çok daha zordu. Türk Metal grev kararı alıp tarih açıklamazken, Birleşik Metal büyük oranda tabanın basıncı ile 5 Şubat’ta grev kararı aldı. 19 Ocak Gebze mitinginde Adnan Serdaroğlu’nun konuşması defalarca grev sloganları ile kesildi. Metal işçileri artık grev kararının bir an önce alınmasını istiyordu. Metal işçilerinin grev kararlılığı Gebze mitingine damgasını vurdu.

Birleşik Metal bürokratları da bu kararlılığının sözcüsü olmak durumunda kaldılar. Kontrol altına alabildikleri ölçüde bunda bir sakınca da yoktu. Ancak Türk Metal ve Çelik İş imzayı attıktan sonra tüm bürokratik etki ve yeteneklerini kullanmaları gerekiyordu artık. İcazetçi-uzlaşmacı bakışları ile sözleşmeyi imzalamak için ellerinden geleni yaptılar. Gece üçte MESS’in davetine karşılık verdiler, hatta kısa bir sürede imza aşamasına geldiler. Ancak süreç boyunca kendi politikalarını onaylattıkları komite ve komisyonlar, tabanın basıncıyla hareket etti. Grev sesleri durmak bilmiyordu.

Sabahtan akşama fabrikaları gezdiler, işçilere tek kaldıklarını söylediler, grev

yasağından ve YHK’dan bahsettiler. Grevin koşullarının kalmadığını, imza atmanın en iyisi olacağını söylediler. Özkan Atar bizzat kendisi Gebze’ye gitti.

Ancak metal işçisinin grev kararlılığını kırmaya yetmedi bu çabaları. Merkezi TİS Komisyonu’nda 20’ye 17 oyla grev kararı çıktı. 5 Şubat’ta başlayacak olan grevin coşkusu fabrikaları sarmaya başladı. Birleşik Metal bürokratları bu yenilgiyi kabullenemezdi. Bürokratlıklarını göstermeleri ve grev kararlılığını kırmaları gerekiyordu. Böl-parçala-yönet taktiğine başvurdular. Metal işçilerinin deyimiyle “şeytanın aklına gelmez!” ancak Adnan Serdaroğlu’nun aklına geldi veya birileri getirdi ve sürecin en kritik aşamasında Gebze Şube’yi bölme kararı aldılar.

MESS kapsamındaki fabrikaların çoğunluğunun bulunduğu Gebze’deki fabrikaların büyük bir kesimi grev demişti. Birleşik Metal bürokratları son şube kurulunda yönetime yılların bürokrati Necmettin Aydın’ı getirememişlerdi. Ayrıca mevcut yönetimin Birleşik Metal Genel Kurulu’nu terk etmesinin hazımsızlığını yaşıyorlardı. En son grev kararlılığı ise bardağı taşıran son damla oldu. Tabanda gösterilen grev kararlılığını kırmanın yolu şubeyi bölmekten geçiyordu. Adım atıldı. Gebze Şube ikiye bölündü. Son seçimi kaybeden Necmettin Aydın ve ekibi oluşturulan ikinci şubeye kayyım olarak atandı.

Bu saldırı direkt olarak işçilerin grev kararlılığını hedefliyordu. Resmen grev kırıclığıydı söz konusu olan ve metal işçilerine ihanet anlamına geliyordu. Şubenin bölünmesi karşısında metal işçileri tepkilerini ortaya koydular. Ancak Geze Şube yönetimi karara tepkili olsa da adım atmaktan geri durdu.

Bir sonraki adımı AKP attı ve Çalışma

Bakanı MESS’i ve Birleşik Metal’i toplantıya çağırdı. Türk Metal ve Çelik-İş’in imzaladığı satış sözleşmesini Birleşik Metal bürokratları da imzaladılar. Elbette göstermelik de olsa dönüp şubelere, fabrikalara sordular ve istedikleri onayı aldılar. Baskı, tehdit, ayak oyunları, grev yasağı, YHK ve işten atılma tehdidine Gebze Şube’nin bölünmesi de ekleyince grev kırıclığı sonuç üretti, metal işçilerinin grev kararlılığı zayıfladı.

Birleşik Metal merkezinin Gebze Şube’yi bölme planları yeni değildi elbet. Daha şube seçimleri olmadan akıllarındaydı. Bürokratlar Birleşik Metal’in en büyük şubesindeki etkilerinin zayıflamasını istemiyorlardı. Yıllardır şube seçimlerine müdahaleleri, temsilcileri istedikleri gibi görevden almaları, muhalif işçilere yönelik anti-demokratik uygulamaları ve baskıları ile sendikal bürokrasinin at koşturacağı bir Birleşik Metal’i zaten inşa etmişlerdi. Çatlak sesler hala vardı. Bunları da susturmak, zayıflatmak için şubenin bölünmesi gerekiyordu. Ancak bu planlarını tam da grev kararının alındığı, greve sayılı günler kala satış sözleşmesine imza atmak için devreye sokmaları sendikal bürokrasinin Birleşik Metal’deki tablosuna veri sunmaktadır.

Bu noktadan sonra susmak onaylamaktır. Susmak, sendikal bürokrasiye hizmet eder. Mevcut olanı kaybetmeme tutumu eldekini de kaybettirir. Bu saldırı sadece şube yönetimine yönelik değil, temelinde metal işçilerinin iradesine yönelik bir saldırdır. Saldırının göğüslenmesi de bu temelde olmalıdır. Gebze Şube yönetimi bu saldırıya yanıt vermediği oranda Birleşik Metal merkezinin ekmeğine yağ sürecektir.

Sendika ağaları “iş uzatmadan böylece kapattılar!”

Şimdi söz sırası metal işçilerinde!

Türk Metal ve Çelik İş'in ardından Birleşik Metal İş bürokratları da bir oldu-bitti ile sözleşmeyi imzaladı. Tıpkı Türk Metal fabrikalarında olduğu gibi, Birleşik Metal İş fabrikalarında da güçlü bir tepki var. Fakat bu tepki kendini örgütlü bir hareket olarak ifade edebilecek kanalların yokluğu/zayıflığı nedeniyle tıkanmış bulunuyor. Ama metal işçisi şunu bilmelidir ki, henüz hiçbir şey bitmiş değil! Tersine yeni başlıyor. Şimdi daha fazla kenetlenme zamanı.

TİS kapsamında bulunan ve işçi sınıfının bütününe etkileme gücüne sahip 130 bin metal işçisi ihanet sözleşmelerine mahkûm değil. Söz, yetki ve karar hakkının elinden alınmasını, oldu-bitti dayatmalarını, mücadele istek ve kararlılığının törpülenmesini, dahası sendikaları işgal eden bu ağa takımını kabul etmek zorunda değil. Bunun için yapılması gereken inisiyatif almak ve öne çıkmaktır. Yapılması gereken fabrikalarda birliğimizi kurmak, fabrikalar arası iletişimimizi güçlendirmek ve mücadelenin önünde bir engele dönüşen her türden sendika ağasını açacak bir irade ile kendi geleceğimizi kendimizin tayin etmesidir.

Şimdi zaman durup bekleyecek, olanları izleyecek zaman değil. İhanet sözleşmesine karşı her türlü tepkiyi gösterelim, kabul etmediğimizi haykıralım, sendika ağalarından hesap soralım ama bununla beraber yaşananlardan dersler çıkartarak örgütlenelim.

Son TİS süreci birçok yönüyle tur-nusol işlevi gördü. Denilebilir ki, bilinen gerçekleri bir kez daha tüm somutluğuyla, görmeyen gözlerin bile görebileceği açıklıkta ortaya serdi. Metal işçisi, MESS ve MESS düzenine karşı mücadelesini güçlendirmelidir. Aynı zamanda işçi sınıfının bir bütün olarak mücadelesinin önünde bir engele dönüşmüş olan sendikal bürokrasi kabuğu parçalanıp atılmadan, bu ağalar takımına karşı tavizsiz bir mücadele süreci örgütlenmeden işçi sınıfı önünü açamayacaktır. Bu bugünün en acil görevlerinden birisidir. Sendikalar işçilerin mücadele örgütüdür ve bu ağalar takımının elinden sökülüp alınmalı, yeniden sınıf mücadelesinin araçları olarak kazanılmalıdır!

Aylardır süren MESS TİS sürecinde yetkili üç sendika da ihanet sözleşmesine imza attı. Üstelik tabanda yaşamsal

ihtiyaçların da tetiklediği güçlü bir mücadele isteği ve kararlılığı varken. Renkleri, tonları, söylemleri değişse de sendika bürokratları pratikte aynılaştıklarını bir kez daha tescil ettiler.

İmzalanan sözleşmeler açık bir satıştı. Daha ilk başta MİB olarak dedik ki, «Boş» taslakla masaya oturan ancak «hiç» alır. Gerçekleşen tam da bu olmuştur. Kriz koşullarında, MESS kodmanlarının devasa kârlar ettiği ortamda, metal işçisinin yarattığı değerden aldığı payın her geçen gün erimesi gerçeği karşısında ekonomik olarak ne kazanılmıştır? Üstelik daha fazlasını alabilecek koşullar hiçbir dönemle kıyaslanamayacak kadar güçlü iken bu söylem neyin nesidir? Tablo «eh ne yapalım bu kadar oldu» denebilecek durumda değildir. Örneğin Birleşik Metal İş'in masa başında, iyi bir akademik çalışma olarak kamuoyuna sunduğu «Metal İşçisi Gerçeği» raporunu işçiler çok iyi anladı, gördü. Peki bu bürokratlar, hazırlattıkları rapor ortada duruyorken ne yaptılar? Kendi raporlarıyla metal işçisinin her geçen gün katmerlenen sömürsü ortada iken, ihanet sözleşmesine imza atmak, bir de bunu gerekçelendirmeye çalışmak nasıl algılanmalı?

Yetkili sendikaların başındaki ağalar metal işçisine ihanet etmiştir. Sadece ekonomik açıdan değil, belki de bundan daha da önemlisi mücadele etmek iste-

yen, bunu her fırsatta coşkusu ve kararlılığıyla gösteren işçileri yüz üstü bırakarak bunu yapmıştır. Bir itfaiyeci misyonuyla davranmış, mücadele ateşini söndürme görevini üstlenmişlerdir. Tıpkı MESS gibi. Şimdi objektif olarak düşünüldüğünde, bu sendika ağaları kimin ekmeğine yağ sürmüşlerdir? İşçi iradesini tanımamak ne demek! Bu korku, bu tedirginlik niye? MESS doğal olarak korkuyor. Peki sendika ağaları neden korkuyor? Kurdukları düzenin yıkılması, saltanatlarının son bulmasından mı? Yıllardır Birleşik Metal İş'te göstermelik komitelere, komisyonlara vurgu yapıyoruz. Bunlar biçimsel uygulamalar diyoruz. Birileri kazan kalıdırıyor. Alın size, göstermelik olduğunun açık bir tescili. İşler karışınca, süreç kritik bir aşamaya gelince, dahası sendika ağaları mücadele kaçkınlıklarını tabana kabul ettiremeyince bir çırpıda ortadan kaldırılabilen 'demokrasi' gerçeği ile karşı karşıyayız.

Devamı var! Greve birkaç gün kala, grev iradesinin en güçlü yansıdığı şube olarak, Gebze Şube'nin bölünmesi kararını nereye koyalım? Bu kirli hesaba, seçimi kaybetmiş bir bürokratı kayyım olarak atamaya, bunun kararını alan ve uygulayan işleyişe her şeyi geçtik en sıradan pespaye burjuva demokrasilerinde bile ender rastlanır. MİB olarak dedik ki; “Savaş sırasında cephe gerisinde tartışma olmaz!” Bilinç-

li bir biçimde tartışma yaratan, bölünme ortaya çıkartanlar ve buna sessiz kalarak kabullenenler, kelimenin gerçek anlamıyla “savaş suçu” işlemişlerdir. Bunun bir bedeli olmalı!

Gelelim en önemli başlığa. Bu ülkede grev hakkı kâğıt üzerinde olan ama uygulanması yasaklanan/engellenen bir hak. Sermaye düzeni tüm kurum ve kişileri bunu bütün pıskınlığıyla ilan ediyorlar. Üretimden gelen gücünü kullanmayan işçi nasıl hakkını arayacak. Evet sözleşme süreci bir pazarlık masası. Pazarlıkta işçilerin yaptırım gücü nedir? Daha ötesini söyleyelim; işçilerin grev hakkının olmadığı bir toplu sözleşme ne getirir? Grev hakkının kullanılmadığı bir ortamda sendika ne işe yarar?

Metal işçisinin grev hakkını yeniden kazanabilmek, yasakları aşmak kararlılığını güçlendirmek varken, grev hakkı ancak grev yaparak kazanılabilecekken, bunun önüne geçmek işçi düşmanlığı değilse nedir? Demek ki bu ağalar geçmişe, atılan sloganlara sadece kaba bir propaganda olarak bakıyorlar. Kendi denetimini, otoritesini sağlamlaştırdığı sürece sorun yok! Öyle ya edilen onca sözü bir anda yutmak utancı, hatta MESS'e, bakanlığa teşekkür etme düşkünlüğü başka nasıl izah edilebilir.

Şimdi her yönüyle açık bir işçi düşmanı uygulama olan, haksız, hukuksuz, gayr-ı meşru bir yasak olduğu her fırsatta söylenen, işçilere deli gömleği giydirmek dışında bir anlamı olmayan grev hakkının gaspına karşı mücadele etmek ihtiyacı ortada iken bu alınan tutum nereye oturuyor? Bu kaba saldırganlığa karşı metal işçisi «grev yasağını tanımama iradesi»ni güçlü bir biçimde ortaya koyuyor-ken, boyun eğmek, sonra da işçiyi grev yasağı ile tehdit ederek boyun eğmeye zorlamak, MESS uşaklığı yapmak değil de nedir?

Metal işçisi kardeşler, bu ihaneti kabul etmeye mecbur değiliz. MESS düzenini, sendikal ihanet çemberini parçalayabiliriz. Daha önce yaptık, şimdi daha fazlasını yapabilecek güce sahibiz. Dün olduğu gibi bugün de son sözü metal işçisi söyleyecek. Haklı ve meşru çıkarlarımız etrafında birleşelim! Kazanan biz olacağız. Kazanan işçi sınıfının haklı ve onurlu davası olacak.

METAL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ

Reformist sol yayınlar Birleşik Metal ağalarının “satış sözleşmesi”ni göremedi

Sözleşme taslağında zam talebini %34 olarak açıklayıp “Fabrikalar MESS’e mezar olacak”, “İşgal, grev, direniş” gibi iddialı sloganlarla grev çağrısı yapan Birleşik Metal-İş (BMİS) yönetimi, MESS’le sözleşmeyi imzaladı. İddialı açıklamaların ardından BMİS’in MESS sermayedarlarıyla anlaşması, reformist solun yayın organlarının çoğunda haber konusu oldu.

BMİS yönetiminin, işçilerin talep ve çıkarlarını hiçe sayarak MESS’le imzaladığı ‘satış sözleşmesi’ni açıkça ortaya koyamayan reformist sol yayınlarda dikkat çeken bazı bölümler şöyle:

SOL

BMİS’te örgütlenme uzmanı olan bir yazarın iddialı yorumlar yaptığı sol Haber Portalı, satış sözleşmesiyle ilgili saatlerce sessiz kaldı. Geç saatlerde girdiği haberde ise, BMİS yönetiminin açıklamasını –giriş-sonuç paragrafı ekleyerek- yayınlamakla yetindi. Dinci gericiliğe karşıtlık konusundaki hassasiyeti bilinen sol, BMİS yönetiminin AKP-saray rejiminin bakanlığına teşekkür etmek gibi utanç verici tutumuna dair bir çift söz etme cesareti gösteremedi.

SENDİKA.ORG

Türk Metal’in MESS’le imzaladığı anlaşmayı “Türk Metal yüzde 17 zamma razı oldu” diye duyuran Sendika.org, bugünkü anlaşmayı ise “Birleşik Metal İş, MESS ile anlaştı: İlk altı ay için yüzde 17,3 zam” şeklinde verdi.

ETHA

Birleşik Metal-İş’in 5 Şubat grev kararını “Birleşik Metal-İş MESS’in sefalet ücretini reddetti” başlığıyla veren Etkin Haber Ajansı (ETHA), bugünkü anlaşmayı “Birleşik Metal-İş ile MESS TİS’i imzaladı” ifadeleriyle duyurdu. “Türk-Metal ve Özçelik-İş’in imzaladığı yüzde 17’lik zammı kabul etmeyen Birleşik Metal-İş, 5 Şubat’ta 11 bin üyesiyle greve çıkacağını açıklamıştı” ifadeleriyle Birleşik Metal-İş’in grev kararı hatırlatılırken, bugünkü anlaşmada yüzde 17,3 zamma imza atıldığı belirtildi.

BİRGÜN

BirGün, Türk Metal’in de Birleşik Metal-İş’in de MESS ile anlaşmasını aynı çerçevede verdi. Birleşik Metal-İş tarafından yapılan açıklamanın yer aldığı haberde, sendikanın anlaşmaya dair “başarı, metal işçilerinin kararlılığı ve mücadelesi ile kazanıldı” iddiasına yer verildi.

İLERİ HABER

Geçtiğimiz hafta Türk Metal’in MESS’le imzaladığı anlaşmayı “Türk Metal ve patron sendikası MESS yüzde 17’lik zammı anlaştı: İşçiye sormadan, apar topar masaya oturdular” diye duyuran İleri Haber, Birleşik Metal-İş’in benzer hamleyi yaptığına değinmedi. “Birleşik Metal-İş’ten ‘grev iptali’ kararı” başlığıyla duyurulan anlaşma haberinde, Türk Metal’in işçiye sormadan apar topar anlaşma imzaladığı hatırlatılarak şöyle denildi: “Ancak Birleşik Metal İşçileri (Birleşik Metal-İş) Sendikası talebinde kararlı”

olduklarını belirterek, 5 Şubat’ta greve gitme kararı almıştı. MESS ile yapılan anlaşma sonrası grev kararı iptal edildi.”

EVRENSEL

Türk Metal ve MESS anlaşmasını “Türk Metal ve MESS yüzde 17’lik zammı anlaştı: Zam, ücretlerdeki erimeyi karşılamadı” başlığıyla veren ve anlaşmanın işçiye sorulmadan imzalandığına dikkat çeken Evrensel, MESS’in Birleşik Metal-İş bürokratlarıyla vardığı anlaşmayı “Birleşik Metal-İş de MESS ile TİS’i imzaladı: Ücret zammı ortalama yüzde 17” başlığıyla duyurdu. Haberde “10 bin işçiyle taslak hazırlandı, 10 işçiye sorulmadı” ara başlığıyla, Gebze’deki işçilerin sözleşmeyle ilgili tepkilerine de yer verildi.

GAZETE MANİFESTO

Türk Metal ile MESS arasındaki anlaşma haberinde “Beklentiye yaklaşmayan oranlar” vurgusu yapan Gazete Manifesto, Birleşik Metal-İş’in 2 Şubat Pazar günü vardığı anlaşmayı o gün haber dahi yapmadı.

Sendikal bürokrasiyle işbirliği hesapları olan reformist sol, TİS sürecini genellikle “yorumsuz haberler” yaparak geçiştirmişti. Doğal ki, satış sözleşmesini de benzer bir tutumla karşıladı. Bu ağa takımıyla ilişkileri “iyi tutma” hassasiyeti, reformist solun berbat geleneklerinden biri olageldi. Bu uğursuz tutum, sendikal bürokratik kastın güçlenip sınıf hareketinin önünde aşılması gereken ciddi bir engelle dönüşmesine katkıda bulunmuştur.

Mersin’de sağlık emekçileri iş bıraktı

Krizin faturasının emekçilere keşildiği bu örneklerden biri de Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi’nde yaşanıyor. Performans adı altında fazla çalışmaya maruz bırakılan emekçilerin ücretleri, hastanenin mali durumu bahane edilerek gasp edildi.

Sağlık emekçiler bu saldırıya karşı 4 Şubat’ta 2 saatlik iş bırakma eylemi yaparak haklarını istedi. Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) ile birlikte Türk Sağlık-Sen, Mersin Tıp Odası Mersin Üniversitesi Asistan Hekimler Temsilciliği tarafından basın açıklaması yapıldı. Eylemde “Artık yeter asistan hekim köle değildir! Emegimizin karşılığını istiyoruz”, “Sağlık çalışanları köle değildir!” yazılı pankartlar açıldı.

Hastanenin mali durumu bahanesiyle emekçilerin ücretlerinin uzun süredir gasp edilmesinin teşhir edildiği açıklamada, bu durumun sorumlusunun emekçiler olmadığı vurgulandı. Hastanenin durumu nedeniyle tedavilerin yapılamadığı, eğitimin durduğu belirtilen açıklamada, bu tablonun sorumlusunun hastane yönetimi ve AKP iktidarının sağlık politikaları olduğunun altı çizildi.

Bu sorumlularının yarattığı krizin faturasını ödemeyeceklerini vurgulayan emekçiler, gasp edilen fazla maaş ve performans ücretlerinin derhal ödenmesini talep etti.

“Asgari ücreti yükselttik” demagojisi

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, Avrupa İstatistik Ofisi’nin 2020 yılının ilk yarısına ilişkin hazırladığı Avrupa ülkele- rindeki asgari ücret verilerini değerlendirdiği konuşmada aymazlıkta sınır tanımadı.

Asgari ücretin 2020 yılı için brüt 2 bin 943, net 2 bin 324 lira olarak belirlendiklerini hatırlatan Selçuk, Türkiye’deki asgari ücretin birçok AB üyesi ülkeye göre daha iyi durumda olduğunu iddia etti. Selçuk “Avrupa’da asgari ücreti geçen yıla göre en fazla yükselten ikinci ülke olduk” ifadelerini kullandı.

Oysa Türkiye, Avrupa’nın en düşük asgari ücretine sahip ülkelerinden biri. Ayrıca diğer ülkelerde asgari ücretle çalışan oranı çok az.

Metalde satış sözleşmesi ve çıkış yolu

Metal işçisi bir kez daha satıldı. Türk Metal yönetimi, onun uşak ruhlu şube başkanları ve işyeri temsilcileri esip güreleme süresini biraz uzattıktan sonra satışa imza attılar. Birleşik Metal-İş yönetimi ise Türk-İş Başkanı Ergün Atalay gibi 'bu iş uzarsa altından kalkamayız' diyerek üç gün önce reddettiği teklifi işçinin onayına sunmadan kabul etti. Böylece üç tane suçlu bir arada işlediler; mücadelenin gerekliklerin yerine getirmemek (koltuk kaybetme ve bedel ödeme korkularından kaynaklı), alınmış karara uymamak (bu açıkça disiplin suçudur), işçinin onayına sunmadan sözleşme imzalamak (bu da işçiyi hiçe sayma suçudur).

Birleşik Metal-İş'e üye işçilerden ise tepkiler peş peşe geldi. Sendikanın Facebook'taki ana sayfasına yüzlerce tepki yorumu yağdı. Şube başkanları telefonlarla ve sosyal medya aracılığıyla tepkiye maruz kaldı. İşyeri temsilcileri işyerinde sözleşmeyi açıklarken kimse tarafından dinlenmedi. Tepkilerin hedefi değişse de öfke hepsinin belirgin ifadesiydi. İşçiler bir yandan Adnan Serdaroğlu'nun istifasını isterken, bunun olmaması durumunda ise sendikadan istifa edeceklerini ya da artık genel merkezin hükümsüz olduğunu ifade ettiler. Hatta bir kısım zayıf unsurlar tarafından Türk Metal'e geçelim fırsatçılığı yapıldı ve bazı işyerlerinde uygulamasına girildi. Birleşik Metal-İş üyesi işçilerde sendika yönetimine öfke, sendika kavramına öfke, mücadeleye küsme ve hesap sorma gibi durumlar bir arada yaşanıyor. Tabi sürece sadece kendi fabrikasından bakanları ve yönetimle satışa tepki koyanlar arasında arayı bulmaya çalışanları da es geçmemek lazım.

Kızmanın, küsmenin, 'emeğimiz boşa gidiyor', 'bizi mücadeleden soğuttular' denmesinin sorumlusu Birleşik Metal-İş yönetimidir. Fakat bu fikirler metal işçisi olarak bizlerin zaafalarını, eksikliklerini örtmemelidir. Bu satışa sendika yönetiminden ayrı bağımsız bir işyeri komitemizin olmamasıyla, sınıf bilincimizin geriliğiyle, ayrıca bedel ödeme ve hak kazanma kararlılığı göstermemekle ya da bu kararlılığı tüm arkadaşlara yaymakla biz yol de açtık.

NE YAPMALIYIZ?

Bir kere amacımızı ve yöntemimizi ortaya koymak gerekiyor. Doğru yol ve

yöntem geliştirmenin yolu ise ücretli kölelik sisteminden kurtulmak anlayışını mücadelemize hâkim kılmaktan geçiyor. Fabrikalar, makineler, emekçilerin yarattığı tüm zenginlikler patronların malıken, devlet bir patron örgütü olarak işlerken nereye kadar kazanabiliriz ki? En önemlisi ise bu bakışı fabrika temelinde işçilerle birlikte oluşturmaktır. Fabrikada bilinçli, planlı, dışı dış mücadeleye hazır bir durum oluşturmak, buralarda kendini göstermiş, sınavı geçmiş insanları temsilciliğe, şube başkanlığına ve genel merkeze taşımak gerekir. Kendimizi yönetilecek birileri olarak görmek yerine kendi kendimizi hep beraber yöneteceğimiz bir işleyiş geliştirememek en büyük eksikliğimiz değil mi?

2012'de Bosch'u, 2016'nın sonunda Renault'u elinden kaçırmış, 2015'te grev yaşağına boyun eğmiş ve eğmeyenleri de eğdirmiş, 2018'de Türk Metal'in 'yüzyılın sözleşmesi'ne fotokopi imzası atmış sendika yönetiminden ne bekliyorduk ki? Ey-lemlerdeki coşku ve sosyal medyada yaptığımız ve ya yapacağımız baskı onları frenlemeye yetecek miydi? Bugün daha iyi görülüyor ki bu imkansızdır. İzmir'de bulunan Totomak ve ZF Lemförder temsilcilerini görevden almış, Bekartta dört temsilciyi görevden aldıktan sonra işten atılmasını sağlamış bir yönetime karşı daha bilinçli daha uzun soluklu hazırlık yapma gerekliliği halen devam etmektedir.

SENDİKAL BÜROKRASI NASIL YENİLİR? MÜCADELENİN GÜCÜ NERDEN GELİR?

Her şeyden önce emeğimizi sömürerek büyüyen patronların düzenine karşı çıkmalıyız. Çünkü fabrikaların ve makinelerin bireylerin değil de toplumun olduğu bir düzen bizi kurtarabilir. Ücret zamları elbet önemlidir; bahsettiğimiz düzen bir

anda kurulmayacak, yaşamımızı iyileştirmek mücadelesini her an vermeliyiz. Fakat buraya sıkışmamalıyız. Kalıcı refahı hedeflemeliyiz. Unutmamalıyız ki her birimiz bir kazanıyorken patrona en az 3-4 katını kazandırıyoruz. Ve patron bizim gibi yüzlerceimizi sömürüyor.

Geçmişin mücadele deneyimleri de bize büyük güç katacaktır. Çoğumuz Kavel'i izler ve kabaca bir kaç ders alıp geçeriz. Fakat nedir bu Kavel işçilerinin ardındaki güç ve ya da hangi koşullar vardı o zamanlar demeyiz. Ya da Kavel ruhu bugün nasıl yaşatılır diye sormayız. Kavel'i

yaratan nedenlerden biri dünya devrimci işçi hareketlerinin ülkemize etki etmesidir. Sovyetler Birliği'nde kurulmaya çalışılan sosyalist işçi emekçi iktidarının payı vardır. Rusya'da başlayan dalganın, dünyanın diğer ülkelerindeki işçi hareketlerini tetiklemesi vardır. Kapitalist sistem ile birleşen Türkiye kapitalizminin onlarca yıldır emekçilerde biriktirdiği

öfke vardır. İşte bu ve buna eklenebilecek nedenler oluşturdu Kaveli. Grev hakkı büyük fedakarlıklarla, gözaltılarla, tutuklamalarla, soğukta günlerce kapı önünde beklemekle kazanıldı. Bunu bilmek, Kavel ruhunu 2020 yılında yaşatmak dururken ne yazık ki Türk Metal ve Birleşik Metal sendika yönetimleri ve bazı arkadaşlarımız "bugün greve gitseydik Yüksek Hakem Kurulu ile sözleşme daha kötü bağlanabilirdi" demektedir. Bu arkadaşlar ya işçi sınıfının gücüne inanmıyorlar ya da Türk Metal ve Birleşik Metal yönetiminde görüldüğü gibi sermayenin içimizdeki temsilciliği görevini yapıyorlar.

İşin özü sadece bir takım ekonomik nedenlerle hareket eden değil de bunu da içeren, insanca yaşamın tüm özelliklerini isteyen ve bunun ancak sosyalist düzenle geleceğini bilen ve bunun için mücadele eden bir işçi hareketi oluşturmamız gerekmektedir. Aksi takdirde kazanımlarımız mümkün değildir. Sürekli "biri

bizi kurtarsın" der ve sürekli bekleriz; 2 yılda bir sözleşmeyi imzalayalım diye. Ya da daha iyi bir düzen için bölüm ve işyeri komiteleri ile bilinç ve mücadele düzeyimizi bugünden yükseltiriz. O zaman bakalım bizim onayımız olmadan sözleşme imzalanabilir mi? Hadi diyelim imzalandı; biz onlara bu dünyayı dar etmez miyiz?

Satış sözleşmesiyle kaçan fırsat sadece daha iyi sözleşme maddeleri değildir. Bu süreçte hem grev hakkına sahip çıkmak hem de Türkiyeli emekçilerin üzerinde karabasan gibi dolaşan, patronlar düzeni adına her türlü pisliliği yapan tek adam rejimine karşı da mücadelenin büyümesi çok önemliydi. Yüksek Hakem Kurulu'nun tepemizde sürekli sopa sallamasına engel olmak, dışı dış mücadeleye nasıl yapılır bunu göstermek gerekirdi. Bu durum sendikal bürokrasinin nelerin önünde engel olduğunu göstermek için fırsattır. Azılı işçi düşmanı uygulamalara öncülük eden bir bakana teşekkür edenler teşhir olmalıdır. Buradan belirtmek gerekir ki, önümüzdeki günlerde önümüze örülen barikatları aşacak mücadeleyi fazlasıyla göstereceğiz. Mücadelemizde dost ve düşman tüm açıklığıyla belli olmuştur. Önemli olan gelen süreci karşılamak ve gerekli hazırlığı yapmaktır.

BUGÜNDEN SONRA

Bundan sonra yapılması gereken bellidir. Her türlü protesto, hesap sorma biçimi meşrudur. Onları sendika yönetimlerinden def etmek için her şeyi denemeliyiz. Yalan atmada usta olanlara, lafı aldı mı mangalda kül bırakmayanlara asla söz hakkı tanımamalıyız. Bu tepkinin sonuç alması ne bir fabrikada ne de sadece bir şubede mümkündür. Birçok şubeden birçok fabrikadan işçi arkadaşlarla birlikte verilecek tepki asıl sonucu yaratacaktır. Sineye çekmek, "nasıl olsa geçti" demek ise yeniden ve yeniden satılmak demektir. Fabrikalarımızda Türk Metal'e geçişin adının duyulması ise asla tahammül edeceğimiz ve izin vereceğimiz bir şey olmamalıdır. Uzun sürse de bu yol, her seferinde başarılı olamasak da; sendika bürokratlarını def etme çabamızda bilinç ve mücadele düzeyimizi sürekli yükselterek yeni örgütsel biçimleri ve yeni yolları deneyerek geleceğe yürüeyebiliriz.

BİRLEŞİK METAL ÜYESİ BİR İŞÇİ

Greif Direnişi öncülerinden...

Greif Direnişi 6. yılında!

Greif direnişçileri olarak aradan geçen 6 yıla rağmen mücadelemizi sürdürüyoruz. Şanlı direnişimiz 6 yılına yaklaşıırken, bizlere açılan davalar hala devam ediyor. Bu davalar bizler için onur nişanıdır. Biz bu nişanı onurla taşıyoruz ve taşımaya devam edeceğiz.

Greif Direnişini yargılama hesabıyla fabrika yönetiminin açtığı davanın görülen son duruşmasında, o dönem patron tarafının Toplu Sözleşme temsilcisi olan finans müdürü, direnişçi işçilerin avukatlarının talebi üzerine mahkemeye gelmek zorunda kaldı. Avukatlarımızın bu Bay'a soracağı sorular vardı ve beyanlarını bizlerin karşısında ifade etmesini de özellikle istedik.

Bir kez daha patronun temsilcisinin ağzından direnişin meşruluğu kanıtlandı. Mahkemede, avukatımız ve bizlerin soruları ile adeta o günün hesabı bir kez daha soruldu. Özellikle "fabrikayı kapatırım, asla taşeronların kaldırılmasını kabul etmem" sözleri hatırlatıldı. Sonrasında, nasıl taşeronların kaldırıldığı, kapattık dedikleri fabrikayı nasıl bir ay sonra açtıkları soruldu. Sorulara "hatır-

lamıyorum" ve "bilmiyorum" diye kaçamak cevaplar vererek bizlerin haklılığını, meşruluğunu kendisi de kabul etmiş oldu.

Ancak ne var ki, patron temsilcisi bu tutumu takınırken o dönem üyesi olduğumuz sözde sendika DİSK Tekstil, Greif Direnişinin onların çarkına soktuğu çomağın etkisinden kurtulamamış durumda. Greif Direnişinin bürokrat takımında yarattığı korku devam ediyor. Direnişçi işçileri, patrondan önce devlete, polise şikayet eden bu arsız hain

takımının işçilere açtığı davaların sonuçlanmasına rağmen her türlü kirlilikli yöntemle itiraz ediyorlar, davaların yeniden görülmesini sağlıyorlar. Tüm bunlar işçi sınıfından ve işçi sınıfının birliğinden korktuklarının bir göstergesidir, biz bunu biliyoruz. Korkuları da yersiz değildir. İşçiler bu hain takımının saltanatına son verecektir. Mahkeme kapıları, baskı ve tehditleri bunu engelleyemeyecektir. Bu arsız DİSK Tekstil bürokratları patronlara hizmette kusur etmiyorlar. Kraldan daha

kralcılar. Patron temsilcilerinin bile direnişin haklı ve meşruluğunu kabul etmek zorunda kaldığı bir durumda DİSK Tekstil'in başına çöreklenmiş ihanet şebekesi hala arsızlıkta sınır tanımıyor. Bilsinler ki, onlar direnişimizin gücü ve meşruluğu karşısında mahkemelerde de yenilecekler...

Biz Greif işçileri o gün de, bugün de haklılığımızın, meşruluğumuzun onuru ile başımız dik yürüyoruz. Greif Direnişi ve kararlı mücadelesi bir kez daha bizlere gösterdi ki, işçi sınıfının fiili meşru mücadele çizgisinden başka bir yolu yoktur.

Bizler çalıştığımız her alanda, taban örgütlülüğünü ve sınıf demokrasisini inşa ederek, umutla bu yolda yürüyoruz, yürümeye devam edeceğiz. Çünkü işçi sınıfının kurtuluşu ancak ve ancak kendi sınıfı ile omuz omuza vereceği sınıf mücadelesi ile mümkün olacaktır.

Yaşasın fiili meşru mücadelemiz!

Yasanın işgal, grev, direniş!

GREİF DİRENİŞİ ÖNCÜLERİ
ORHAN PURHAN – ÇOŞKUN ALSAÇ

Bütünlüğü içinde devrimci bir işçi eylemi!

temeline oturtular. Böyle yapmasalardı eğer, kendilerini önceleyen yüzlerce örnekte olduğu gibi, sendika ağalarının "yasal süreç" denilen sonu gelmez oyalama ve aldatma girişimlerinin edilgen bir nesnesi olarak kalacak, sonuçta en iyi durumda üç kuruşa satılacaklardı. Ama yarattıkları örgütlülük ve sahip oldukları devrimci önderlik sayesinde, gözüpek bir inisiyatifle ortaya çıktılar ve 60 gün boyunca büyük bir Amerikan tekeleline ait bir fabrikayı eylemlerinin kalesi olarak elde tuttular.

Greif Direnişi'nin devrimci politik niteliğinin bir başka göstergesi, kullandığı şiarlardı. Bu şiarlardan fabrika duvarını en vurucu biçimde süsleyen sermaye egemenliğini hedef alıyor, bir öteki Haziran Direnişi üzerinden ülkenin genel toplumsal muhalefeti ile politik ve moral bir bağlar kuruyordu.

Greif direnişçileri daha en baştan Türkiye işçi sınıfı hareketinin bir parçası

devrimci kazanımlarını sahipleniyor, kendini bu mirasın bugünkü taşıyıcısı olarak görüyor, bu arada tümüyle haklı nedenlere dayalı olarak, kendini DİSK'i gerçekten DİSK yapan tüm mücadele değerlerinin bugünkü temsilcisi ilan ediyordu. Bildiri ve açıklamalarındaki bu tarih bilincini, aynı şekilde enternasyonalist sınıf bilinci tamamlıyordu.

Greif Direnişi'nin devrimci nitelikteki bütün bu politik özelliklerini örgütlenme alanındaki pratiği tamamlıyordu. Greif Direnişi'ne kadarki standart uygulama, bürokratik bir yapı olarak sendikal aygıt ve genellikle yönetimi tutan bürokratlar tarafından atanmış, dolayısıyla sıkı sıkıya denetim altında tutulan işçi temsilcilerinden ibaretti. Greif örneği bu yapının parçalanması, sendikal örgütlenmenin fabrika zeminine oturtulması, tüm işçi kitlesinin örgütlü bir yapı olarak kucaklanması, böylece devrimci inisiyatifin eylem kapasitesinin açığa

çıkartılması, işçi iradesinin söz, yetki ve karar düzeyinde egemen kılınması, tüm bunların bütünsel bir ifadesi olarak fabrika biriminin sınıf hareketinin sağlam bir kalesi haline getirilmesi oldu.

Ve herkesin bildiği bir sır olarak açıklamak gerekir ki, bütün bunlar Greif Direnişi'nin devrimci bir önderliğe sahip olması sayesinde oldu. Başka türlü de olamazdı; zira Greif bütünlüğü içinde bir devrimci işçi eylemi örneği idi. Devrimci sınıf önderliğinin uzun ayları bulan sabırlı, inatçı, yöntemli ve yaratıcı çabalarının bir ürünüydü. Greif Direnişi, devrimci sınıf önderliği ile sınıf hareketinin bağrında potansiyel olarak her zaman var olan örgütlenme, inisiyatif ve eylem enerjisi birleştiğinde nelerin başarılacağına tüm açıklığı ile göstermiş oldu.

Bütün bu özellikleriyle Greif Direnişi, hiç değilse 12 Eylül sonrası dönemden beri örneği görülmemiş türden bir fabrika direnişidir. Bütün bu özellikleriyle Greif Direnişi, Türkiye işçi sınıfı hareketi tarihinde gerçek bir çığırды. Ve bütün bu özellikleriyle Greif Direnişi, Türkiye işçi sınıfı hareketinin devrimci geleceğidir.

...

2014 yılında Greif çuval fabrikasında yaşanan işgal eylemini konu alan "Greif Direnişi işçi sınıfı hareketinin devrimci geleceğidir!" başlıklı değerlendirmenin bir bölümünü okurlarımıza sunuyoruz. Okurlarımız değerlendirmenin tamamına www.kizilbayrak45.net adresinden ulaşabilirler.

...

Buraya kadar söylenenlerin de açıklıkla gösterdiği gibi, Greif Direnişi bütünlüğü içinde devrimci bir politik işçi eylemi oldu. O herşeyden önce temel istem olarak taşeron sistemini hedef alması ile politiktir. Taşeron sistemi dünya ölçüsünde işçi hareketine vurulmuş bir prangadır ve Greif işçileri kendi cephelerinden ona meydan okuyarak ortaya çıkmışlar, bunu da 44 taşeronla bölünmüş bir fabrikada birleşik örgütlü bir güç yaratarak ve eyleme geçirerek somutlamışlardır.

Greif Direnişi seçtiği eylem yolu ve yöntemiyle de tümüyle politiktir. Greif direnişçileri daha en baştan düzenin yasalalarını değil fakat sınıf mücadelesi yasalalarını esas aldıkları tüm açıklığı ile ilan ettiler ve fabrika işgali biçimindeki eylemlerini de buradan gelen bir meşruluk

Tekstil işçisi köle değildir

Tekstil işçilerinin çalışma koşullarının ne denli kötü olduğu malum. Türkiye’de sayısal olarak en fazla işçi yoğunlaşmasının olduğu iş kollarının başında olan tekstil işkolu, aynı zamanda örgütsüzlüğün de en fazla olduğu bir çalışma alanıdır. Düşük ücretler, güvencesiz, kural-sız, uzun çalışma saatleri, işçi sağlığına aykırı çalışma koşulları, baskı, mobbing ve özellikle konfeksiyonda (hazır giyim) esnek ve kayıt dışı çalışmanın en fazla yaşandığı bir işkoludur.

İşçilerin haklarını vermeyen tekstil patronları yeri geldiğinde işçi alacaklarını ödemedi fabrikayı kapatıp kaçmakta, makineleri da söküp götürmektedirler. Krizin faturasını işçilere ödettilerinin iflas ve konkordato ilanlarıyla kendilerini kurtardıkları biliniyor. Hatta son birkaç yıldır arka arkaya tekstil işletmelerinin “yanması” da tesadüf değil.

Denetimsizliğin yaygın olduğu bu işkoluna yatırım yapanlar hayata geçirdikleri bu hukuksuzluk karşısında teşviklerle ödüllendirilmektedir. İŞKUR üzerinden işçi çalıştırarak “bedava işçiliği” hayata geçirenlerin kaçak işçi çalıştırmalarına göz yumulmaktadır. Suriyeli işçilerin en çok kaçak çalıştırıldığı iş kollarının başında da tekstil alanı gelmektedir.

Öte taraftan, işçi sınıfına yönelik her türlü saldırının altında tekstil patronlarının izine rastlamak mümkündür. 12 Eylül askeri faşist darbesini “şimdiye kadar işçiler gülüyordu, gülme sırası bize geldi” diyerek alkışlayan Halit Narin bir tekstil patronudur. Keza kadın işçilerin yasaya geçmiş regl hakkını ortadan kaldırılmasını sağlayan, tekstil işkolunun ağır ve tehlikeli işler arasından çıkarılmasını sağlayan Sanko Tekstil sermayesinin yatırım alanı da tekstildir. Tekstil patronlarının arsızlığı saymakla bitmez elbette. Ancak son günlerde Kızılay’da toplanan paraların nasıl yağmalandığını gösteren Kızılay başkanının vergi kaçırmak değil “vergiden kaçınmak” hilesinin en çok da tekstil patronları tarafından yapıldığını hatırlatmakta fayda var. Tekstil dokuma işkolunun yaygın olduğu sanayi kentlerinde tekstil patronları “vergiden kaçınmak” için kentlerin en işlek noktalarına camiler yaptırmaktadırlar. Bunu da işçilerin dini duygularını sömürmek için bir fırsat olarak kullanmaktadırlar.

Çalışma hayatında örgütsüzlüğün,

denetimsizliğin, güvencesiz çalışmanın yaygınlaşmasını sağlayan tekstil patronları mensubu oldukları sermaye sınıfına çok şey kazandırmışlardır. Aynı şekilde işçi sınıfına da çok şey kaybettirmişlerdir. İşçi sınıfının sınıf bilincinin nasıl dumura uğradığını, alt kimliklerin nasıl sınıf kimliğinin önüne geçtiğini görmek için tekstil fabrikalarına bakmak yeterlidir. Buralar hakları için birleşemeyen işçilerin sadece bilinç kaybı yaşadıkları yerler olmakla kalmayıp, aynı zamanda kültürel bir zehirlenmenin, ahlaki yozlaşmanın ve çürümenin de merkezleri haline getirilmiştir.

İşçilerin en ufak hakkını tanımayan, kışın buz gibi soğukta, yazın kavurucu sıcakta uzun çalışma saatleriyle dinlenme hakkını, sağlıklı beslenme hakkını bile elinden alanlar kendilerine işçilerden oluşan bir köleler ordusu yaratanlar, işçilere yozlaşmanın zincirlerini daha da hissettirirler diye o bilinen yozlaşmanın melodisini “müzik dinleme” hakkı olarak tanımıştır.

Kadına yönelik şiddetin, tacizin bu kadar yaygın olduğu günümüzde, tekstil yoğunlukla kadınların çalıştığı bir iş koludur. Ama bu çalışma koşullarında taciz, baskı kadın işçiler için olağanlaştırılmıştır. Kadın bedeninin aşağılanması hiçbir yaptırıma neden olmamaktadır.

Tüm bunlar siyasal iktidar ve sermaye sınıfı için başından beri değişmez bir

kural olarak hayata geçirilmektedir. Son olarak geçtiğimiz günlerde tekstil işçilerinin yaşadığı kölelik koşullarını tekstil patronlarından da duymuş olduk. Türkiye Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikası (TTSİS) başkanı Türkiye’de yaklaşık 2 milyon çalışandan 1 milyonunun kayıt dışı istihdam edildiğini itiraf etti. Daha çok fason işletmelerde kayıt dışılık yaygın olsa da yasalardaki pek çok açıkla birlikte büyük işletmelerde de kayıt dışılığın arttığı bilinmektedir. Tekstil ve hazır giyim sanayisinin toplam cirosu 90 milyar dolar iken tekstil patronları karlarının geriye gittiğinden yakınmaktadır. TTSİS başkanı “Teşvik istiyoruz. İthalatta ek vergi istiyoruz. Korumacılık talep ediyoruz” diyerek kendilerine yapılan yardımların artarak devam etmesini istemektedir. Asgari ücretteki artışın kayıt dışılığı artırdığını savunma pişkinliğini de gösteren tekstil patronları, gözlerinin hala daha açlık sınırının altındaki işçi ücretlerinde olduğunu göstermişlerdir.

Tekstil patronları bu iş kolunu tüm sermaye sınıfı için bir laboratuvar alanı olarak kullanmış, çalışma yaşamındaki kural dışılıkları en çok buralarda hayata geçirmiş, bunun yaygınlaşmasına vesile olmuşlardır. Sermaye hükümetleri de kölece çalışma koşullarının yasal zeminini hazırlamışlardır. AKP de kendinden önceki sermaye hükümetlerinin bıraktığı yoldan devam eden kapitalistlere hizmet

hareketini sürdürmüş ve sürdürmeye devam etmektedir.

Ancak unutulmayacak kadar önemi olan bir başka gerçek ise milyonu geçen sayıları ile tekstil işçileri, işçi sınıfının oldukça önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Sermaye sınıfına ihracatta ve iç piyasada kazandırdıklarının yanı sıra sayısal çoğunluğu, ülkenin bir ucundan diğer ucuna yaygınlığıyla, kadın işçilerin de çokluğuyla kadın sorununun sınıfsal karakterini daha belirgin hale getirmesiyle, yine kadın erkek işçilerin bir arada olmasının yarattığı avantajla sınıf mücadelesinin oldukça önemli bir mevziisidir. Türk ve Kürt işçilerinin bir arada çalışıyor olması ise “işçilerin birliği halkların kardeşliği” şiarının bu sınıfsal zeminde hayat bulmasına imkân tanımaktadır. Bu kardeşliğe Suriyeli tekstil işçileri de katılmışlardır.

Ve son olarak eklemek gerekir ki, tekstil işçileri her ne kadar örgütsüz olsalar da eylemsel olarak da sınıfın en hareketli kesimleri arasındadır. Hem de başarısız örgütlenme girişimlerine, işten atılmalara rağmen. Uluslararası işçi hareketine 8 Mart’ları armağan eden tekstil işçileri bu ülkede de Kavel’den bu yana en ileri eylem biçimi olan “işgal, grev, direniş” mücadelesini yine bir tekstil fabrikası olan Greif’ta hayata geçirmişlerdir.

AKP-saray rejimi: Kriz, çürüme, şiddet, savaş sarmalı

Sermaye iktidarının, faturasını emekçilerin sırtına yıktığı ekonomik krizi de, içine yuvarlandığı yozlaşma çukuru da derinleştiriyor. Yolsuzluk, rüşvet ve talan çarkı iğrenç kokular saçıyor. Kızılay gibi bir kurumu bile çirkef yuvası haline getiren saray rejiminin toplumsal meşruiyeti çökmüş durumda. Yitirdikleri meşruiyeti şiddet kurumlarını seferber ederek ikame etmeye çalışıyorlar. Resmi kolluk güçlerinin kentleri kontrol altında tutmak için yetersiz kaldığını iddia eden Erdoğan, saraya bağlı silahlı güçler oluşturma çalışmalarını pervasızca sürdürüyor.

İçeride durum bu iken, dış politika-nın yarattığı bataklık da derinleştiriyor. Bu alanda yaşanan hezimetlere rağmen yayılmacı-saldırgan zihniyet terk edilmiyor. İş Suriye ordusuyla çatışma noktasına vardırılmış bulunuyor. Emperyalistlerle ilişkilerde aynı anda iki ipte oynayarak “avantajlar” sağlanabileceği düşünülüyordu. Ancak son gelişmeler bunun sorun alanına dönüşebildiğini gösterdi. Rusya’nın desteğine muhtaçken, aynı anda bir gözü Washington’da olan AKP şefinin dengesi şirazeden çıkmış görünüyor.

İdlib’de el Kaide artığı HTŞ (Heyet Tahrir el-Şam) çetesini kurtarmak için çatışmayı göze alan saray rejiminin başı, Türk ordusunu İdlib’i işgal etmek için

seferber ediyor. Cihatçı teröre kalkan olduğu için Washington’daki efendilerinin takdirini kazanan Erdoğan’ın, yine de ABD ordusunun desteği olmadan yayılmacı heveslerine ulaşması mümkün değil. Tersine, bataklığa saplanma ihtimali yüksek. Zira Rusya’nın İdlib’de tolerans gösterme süresi dolmuş görünüyor. Rus Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov’un son açıklamasındaki, “Türkiye Soçi mutabakatında üstlendiği sorumlulukları kararlılıkla yerine getirmelidir” ve “Türkiye El Nusra teröristlerini Libya’ya taşıyarak oradaki çatışmaları şiddetlendiriyor” vurguları bunu gösteriyor.

Tam bu noktada Trump yönetiminin cihatçı teröre destek ilan etmesi rastlantı değil. Zira ABD-İsrail ikilisi, Suriye’de savaşın bitmesini engellemek için her yola

başvuruyor. İdlib konusunda Erdoğan’ın sırtını sıvazlamaları bundandır. Bazı konularda anlaşamaları da, Suriye’yi yıkıp yıkan savaşın sona ermesini engelleme konusunda aynı safta buluşuyorlar.

İçeride yolsuzluk-rüşvet çirkefine batan AKP-saray rejimi, İdlib yetmiyormuş gibi, Libya bataklığına da atlamış bulunuyor. Bu yayılmacı politikada Erdoğan’ın histerik heveslerinin payı olsa da, bir diğer dayanağı kapitalistlerin sınıfsal çıkarlarıdır. Nitekim Türk ordusunun Suriye topraklarını işgal etmesine sermayenin kodamanlarından kimse itiraz etmiyor. Akdeniz’deki doğalgaz paylaşımıyla bağlantılı olduğu için, Libya bataklığına dalmak politikası da onların onayını alıyor.

Sermayenin sınıfsal çıkarları ile saray rejiminin yayılmacı histerisinin ürünü olan bu dış politikanın işçi sınıfı ile emekçilere yeni belalardan başka bir şey getirmesi mümkün değil. Suriye topraklarını işgal etmenin, cihatçı terörü finanse etmek için devasa paralar harcamanın, savaş için bütçeyi hortumlamının emekçilere yansıması daha çok işsizlik, daha çok sefalet, daha çok zorbalık olabilir ancak.

Erdoğan ve müritleri, Doğu Perinçek gibi dalkavuklar, AKP’nin medyadaki borazanları, rejimin propaganda aygıtının sözde “uzman”ları koro halinde aynı masalı anlatıyorlar. Emekçileri hem hayatı sorunlarından uzaklaştırmak hem de yayılmacı saldırganlığın destekçisi duruma düşürmek için yoğun bir çaba sarf ediyorlar.

İşçilerin ve emekçilerin bu histeriye karşı uyanık olmaları büyük bir önemi taşıyor. Savaş sermayenin talebi ise, emekçilerin talebi de halkların kardeşliği olmalıdır. Yağma ve talan düzeni kuran AKP’nin cihatçı çeteleri finanse etmesine karşı çıkılmalı, savaşa değil, bütün değerleri üreten emekçilere daha çok pay ayrılması talebi yükseltilmelidir. İşçi sınıfına gerekli olan, sermayenin ve saray rejiminin savaşına yedeklenmek değil, sınıfsız, sömürsüz ve kardeşçe yaşanacak sosyalist bir dünya kurmak için mücadele etmektir.

Polis rejimi uygulamaları tırmandırılıyor!

Sermaye devleti işçi ve emekçileri denetim altına almak hedefiyle baskı ve zorbalığı arttırırken, polis rejimi uygulamalarını da şiddetlendiriyor. Bu hedef doğrultusunda kendine yönelen tepkileri bastırmak amacıyla saldırgan politikalarını sürdürüyor.

Geçtiğimiz günlerde Elazığ’da meydana gelen deprem sonrası sosyal medyada iktidarın yolsuzlukları sorgulandığı için, T. Erdoğan sosyal medya operasyonlarını bir kez daha devreye soktu. Erdoğan’ın talimatıyla başlatılan soruşturma teröründe 50’ye yakın kişiye soruşturma açılırken, birçok kişi de gözaltına alındı. İktidar, kendine yönelen tepkileri yok etmek ve insanlarda oluşan duyarlılığı bastırmak amacıyla her fırsatta sosyal medya operasyonlarını devreye sokuyor. İki sene önce de Afrin’e yönelik işgal harekâtına karşı sosyal medyadan tep-

kiler yansımış, buna karşılık sermaye devleti yine sosyal medya üzerinden gözaltı terörünü devreye sokmuş ve 800’den fazla kişiyi gözaltına almıştı. Keza yine “Barış Pınarı” adı altında Rojava’ya yönelik gerçekleştirilen işgal saldırıları sürecinde de sosyal medya üzerinden “cadı avı”na çıkmış, birçok kişi gözaltı saldırısına maruz kalmıştı.

Sermaye devleti, kitlelerde mücadele isteğinin oluşmasından korktuğu için polis rejimi uygulamalarını her fırsatta hayata geçiriyor ve pekiştiriyor. Bunun yeni bir halkası da sokağa salınan binlerce bekçi oldu. 15 Temmuz sonrası yine Erdoğan’ın talimatıyla “Bekçi” sistemi devreye

sokulmuştu. Bu sistem devreye sokulduğundan bu yana “Bekçi” sayısı ve yetkileri her geçen gün arttırıldı. Son dönemlerde ise, bekçilerin insanlara üst araması dayattığı, dayatmayı kabul etmeyenlere ise işkence yaptığı basına birçok kez yansdı. Geçtiğimiz yaz aylarında, akşam saatlerinde İzmir Karşıyaka’da kimliğini göstermek istemeyen 20 yaşındaki bir gence üç bekçi saldırmıştı. Yine geçtiğimiz sene İstanbul Esenyurt ilçesinde bekçiler insanlara işkence yaparak ters kelepçe takmıştı. Bekçilerin keyfi tutumlarının son örneği ise İstanbul’da Kocamustafapaşa’da yaşandı. Bir kişi üst araması dayatmasını kabul etmediği için bekçiler tarafından

darpedildi.

Tüm bunlara bekçilere yeni yetkiler getiren yasa tasarısı eklendi. “Halka yardım”, “kimlik sorma” ve “adli görevler” gibi birçok uygulamayı içeren Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu Teklifi mecliste İçişleri Komisyonu tarafından kabul edildi. Yeni kanunla yetkileri genişletilen bekçiler artık kimlik sorma, üst araması gibi uygulamaları yapabilecek. İstedikçe de silah kullanabilecek. Yani bekçiler, işkencelerini yasal kılıf ile birlikte gerçekleştirmeye devam edecek.

Sermaye devleti işçi ve emekçilerin olası bir hareketliliğinden korkuyor, korktukça saldırıyor. Ancak saldırıları beyhudedir. Polis rejimi uygulamaları tırmanmaya devam ederken, buna karşılık işçi ve emekçilerin öfkesi de her geçen gün mayalanıyor.

İdlib: Türk devletinin gömüldüğü bataklık!

Suriye’de gerici çetelerin sığındığı son noktada onları koruyan Türk sermaye devletinin sıkışmışlığı artıyor. İdlib’deki çeteleri tasfiye etmek için Suriye ordusu ilerleyişini sürdürürken, çetelerin ileri karakolu olan Türk ordusuna ait “gözlem noktaları” kuşatılıyor.

Suriye devletinin çetelere karşı savaşında birçok bölge geri alındı. Rusya’nın çizdiği sınırlara göre hareket eden Suriye ordusu ilerleyişini sürdürüyor. Gerici çetelerin hareket alanı iyice daralırken sıranın İdlib’e geleceği belliydi. Türk sermaye devletinin himaye ettiği çeteler artık yolun sonunda. Halen bölgenin yüzde doksanına hakim olan ve Türk sermaye devletinin de mecburen terörist kabul ettiği HTŞ ise varlığını korumaya çalışıyor.

Bu operasyonu yöneten Rusya, HTŞ’yi hedef alan hava hareketleriyle kara birliklerinin önünü açıyor. Rusya’nın El Bab’daki çeteleri bombalaması ise sadece askeri bir operasyon değil. Türk sermaye devletinin himaye ettiği alanın hedef alınması politik bir mesaj da içeriyor.

Rusya ve Suriye devleti ülkenin iç hatlarıyla sahil şeridini bağlayan M4 ve M5 otoyollarını açmayı hedefliyor. Bu da geniş bir alanda çetelerin temizlenmesini gerektiriyor.

Aralık ayından beri devam eden bir operasyonda Türk sermaye devletinin askeri kayıplarıyla konunun bir anda gündem olması, geçici bir dikkat çekmedir. Türk devleti bazı gelişmeler karşı-

sında tok bir tutum almış gibi yaparken, aslında kendisine çizilen serbestliğin dışına çıkamıyor. Nitekim, ölen askerler için karşılık vererek şov yaparken, bombardıman öncesinde koordinatları Rusya’ya vererek önlem alınmasını sağladı.

Türk sermaye devleti “Soçi Mutabakatı’na uyulmaması” argümanına sarılıyor. Ancak Rusya Soçi Mutabakatı üzerinden hiçbir maddenin terör örgütlerine koruma içermediğini hatırlatarak, Türkiye’nin antlaşmayı ihlal ettiğini ifade ediyor. 18 Eylül 2018’de imzalanan Soçi Mutabakatı sonrası İdlib’de silahtan arındırılmış bölgelerin olması gerekirken, Türk ordusuna ait ileri karakolların çevresinden Suriye ordusuna yönelik saldırılar devam etti.

Yaşanan gelişmeler askeri dengelerdeki değişimden daha politiktir. Çünkü İdlib sadece bir kent değil, gerici çetelerin Suriye içerisinde toprak hakimiyeti olan tek yer. Cihatçı çetelere dayanarak işgal planları kuran AKP iktidarı ile kentte yeniden kontrol sağlamak isteyen Suriye arasındaki çatışmanın güncel alanıdır. Burası Türkiye’nin sınırlarına dayandığı için kuşatılmayan son merkezdir. Afrin ve Rojava’daki ilhak bölgeleriyle birlikte Türk sermaye devletinin “Suriye’ye karşı savaş” politikasının temel dayanağıdır.

Emperyalistlerin ve bölgedeki gerici işbirlikçi devletlerin kirli planları olduğu sürece, sağlanan mutabakatın taraflar için ortak anlamı olmayacağı açıktır.

Bundan dolayı ABD bir yandan bölgeden çekiliyoruz derken, diğer yandan askeri hamlelerine devam ediyor. Suriye’de savaşın devam etmesi için Türkiye’nin İdlib’deki varlığına destek çıkarken, Filistin halkına yüzyılın işgal planını “barış antlaşması” diye dayatıyor.

Türk sermaye devleti Suriye ordusuna yönelik saldırılarını “operasyon” diye lanse ediyor. Şimdilik efendilerinden beklediği yanıtlar gelmemiş olacak ki, temkinli ve sınırlı adımlar atıyor, operasyon kelimesini de kullanarak misilleme yaptıklarını söylemekle yetiniyor. Ancak operasyon demek saldırganlık demektir. Türk sermaye devleti savaş çığırtkanlığı yaparak hem emperyalistlere kendini ispat etmek istemektedir, hem de bölgedeki hakimiyet savaşından pay kapma yarışındadır.

Askerleri öldürüldükten sonra ırkçı-şoven nutuklar atarak operasyon kelimesine sarılan Erdoğan’ın “Bizim Rusya ile şu aşamada bir çatışma ya da bir ciddi çelişki içerisinde girmemize gerek yok. Bunu niye söylüyorsunuz? Biliyorsunuz bizim şu anda Rusya ile çok ciddi stratejik girişimlerimiz var” cümleleri ise birçok şeyi özetliyor. Bir yandan mutabakatın ortada bırakıldığını iddia edip antlaşma

tarafarını “muhalif katliamı” ile itham ederken, diğer yandan S400, Türk akım boru hattı, Nükleer santral inşaatlarını hatırlatarak kendi sınırlarını kendisi çiziyor.

Amerika’nın yön veremediği batı bölgesinde HTŞ ve onun yardımcıları hala bir alan tutabilir. Fakat vekaleten yürütülen ve ezilen halkları hedef alan bu işgal artık sürdürülemiyor. “Operasyon” hikayesi bunun makyajlanmasıdır.

Suriye, Türk sermaye devleti için bataklıktır. Arap ve Kürt halkları başta olmak üzere bölgenin ezilen halkları gerici çetelerden, gerici devletlerden, emperyalist merkezlerden bugün için kurtulmaktan uzak. Bu da bölgeden daha çok katliam, çatışma ve yıkım haberlerinin gelmeye devam edeceğini gösteriyor. İdlib’de belki birkaç aya çatışmalar bitebilir fakat dünya üzerinde eşitsizlik ve sömürü üzerine kurulu çarkların işleyişi sürdükçe yeni savaşları kışkırtmak için ellerinden geleni yapacaklardır. İdlib, dünya siyasal arenasında Suriye’nin bir kenti olmaktan daha fazla şey ifade ediyor. Türkiye’nin savaş çığırtkanlığının sonucu olarak bölge halkları için uzayan bir çatışma alanı olurken, AKP iktidarı için ise gittikçe içine gömüldüğü bir bataklıktır.

Türk sermaye devleti İdlib’de kayıp vermeye devam ediyor

Erdoğan yönetiminin uluslararası ilişkiler ve dış politika alanında yaşadığı açmazlar, attığı her yeni adımda derinleşiyor.

Suriye üzerinden somutta İdlib’de yaşanan gelişmeler bu olgunun en çarpıcı alanına dönüşmüş durumda. Zira Rusya destekli rejim güçlerinin İdlib’de devam eden ilerleyişi Erdoğan ve avnesinin Suriye politikasına yeni gedikler açıyor. İdlib üzerinden sözde esip gürleyen, Esad rejimine ve Rusya’ya “yüksek sesle” itiraz eden AKP iktidarı, konu ekonomik ilişkiler alanına gelince yelkenleri indiriyor. T. Erdoğan’ın birkaç gün arayla yaptığı açıklamalarda ortaya çıkan çelişkilerin gerisinde de bu gerçeklik yer alıyor.

İdlib’de 8 askerin ölmesinin ardın-

dan Esad rejimine tehditler savuran, Rusya’ya “Siz muhatabımız değilsiniz, önümüzü kesmeyin!” sözleri ile “ihtarda” bulunan Erdoğan, daha aradan 48 saat geçmeden çark etti.

Önceki gün Ukrayna devlet başkanı ile görüşme gerçekleştiren ve ardından Türkiye-Ukrayna İş Forumu’na katılan Erdoğan dönüş yolunda yaptığı açıklamalarda; “Rusya ile şu aşamada bir çatışma ya da ciddi bir çelişki içerisinde girmemize gerek yok” dedi. Erdoğan konuşmasının devamında ise şunları söyledi:

“Bunu niye söylüyorsunuz? Biliyorsunuz bizim şu anda Rusya ile çok ciddi stratejik girişimlerimiz var. Bunlardan bir tanesi, özellikle de çok kararlı şekilde başlattığımız nükleer enerji meselemizdir ve rakam orada çok çok ciddidir...”

İkincisi, Türk Akım Projesi de çok büyük önem arz ediyor ve oradan malum Avrupa’ya geçiş var. Bir diğer adım, şu anda doğalgazımızı, bildiğiniz gibi çok ciddi bir oranda Rusya’dan alıyoruz.

Şu anda Rusya ile aramızda bir diğer önemli adım da S-400 konusu. Bizim S-400’den geri adım atmamız diye bir şey söz konusu değil. Toplam ticaret

hacmimize baktığımız zaman da şu an diyebilirim ki belki en düşük rakamdayız ama yine 20 ila 25 milyar dolar arasında bir ticaret hacmi görünüyor.”

Erdoğan böylece Ukrayna’da verdiği Hitler selamıyla tartışma konusu olmasını, Kırım politikası üzerinden Rusya ile çelişik duruma düşmüş olmayı jet hızıyla bir kenara bırakarak işin aslının ekonomik çıkarlar olduğunu itiraf etti.

Öyle ya, ortada imzalanan S-400 anlaşması var, doğalgaz vb. kaynakların transferi/kullanımının yanı sıra tarımsal üretim üzerinden yapılan ticari protokoller var. Hal böyle olunca, başta Suriye olmak üzere, Libya, Ukrayna vb. alanlarda Rusya ile çelişkileri ne kadar derinleşse de Erdoğan yönetimi açısından yelkenleri indirmek pek de zor olmuyor.

‘Yerel Yönetimler Yasa Taslağı’ ve belediyeler üzerine...

AKP iktidarı, kaybettiği İstanbul seçimleri sonrasında belediyelerin yetkisini kısıtlayacak, rant projelerinin faturasını emekçilerin sırtına yükleyecek bir dizi düzenlemeye imza attı. Son günlerde ek vergi uygulamaları ile gündeme gelen ‘Yerel Yönetimler Yasa Taslağı’ bu düzenlemelerden birini oluşturuyor.

‘YEREL YÖNETİMLER YASA TASLAĞI’NDA NELER VAR?

AKP iktidarı tarafından hazırlanan Yerel Yönetimler Yasa Taslağı geçtiğimiz yılın Ekim ayından bu yana konuşuluyor. Kanal İstanbul projesinin ardından tekrar gündeme giren yasa taslağı belediyelerin yerine getirmediikleri “hizmetlerin” valilikler aracılığı ile yapılmasının önünü açıyor. Yani Kanal İstanbul projesinden çekilen İstanbul Büyükşehir Belediye’sinin kararı somutta bu proje için bir engel sayılmayacak. Ayrıca böylesi bir durumda projenin bütçesi belediyelere gelen bütçeden kesilecek.

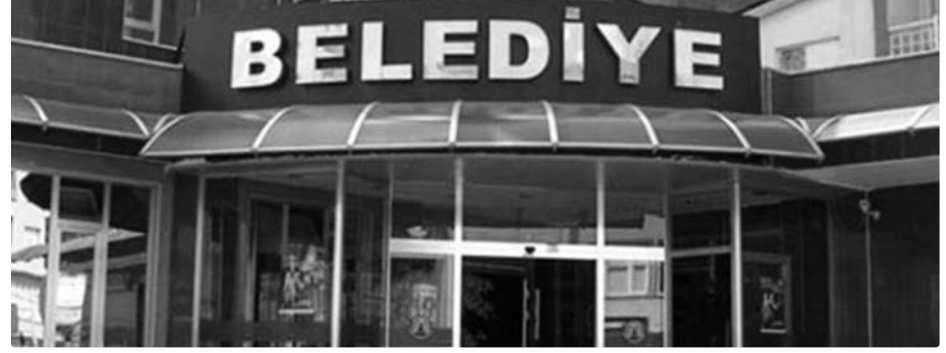
Taslak çalışmada, Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nda da değişiklik öngörüldü. Buna göre, Cumhurbaşkanlığı izni olmaksızın, “bağış yoluyla” üçüncü kişilere ait şirketler belediyelere devredilebilirken şimdi bu ortadan kaldırılıyor ve Cumhur-

başkanı’nın onayı şartı kesinleşiyor. Aynı Kanun’da yapılması planlanan bir diğer değişiklikle ise büyükşehirlerin merkez ilçe belediyeleri ile büyükşehir sınırlarında bulunan diğer ilçe belediyeleri arasında ayırım yapılması oldu. Birbirine komşu iki belediyenin farklı düzenlemelere tabii tutulmasının önü açıldı.

61 maddeden oluşan taslak yasalaştığı koşulda; emlak vergileri iki yılda bir artacak, oturulan sokak ve mahalleye göre zam yapılabilecek, Çevre Temizlik Vergisi yüzde 41 ile yüzde 213 oranında artacak. Su faturalarına, çöp vergilerine, konut sigortasına zam gelecek ve araç sahiplerinden ‘yol ve trafik payı’ adı altında vergi alınacak.

BELEDİYELER VE DEVLET MEKANİZMASI

“Yerel Yönetimler Yasa Taslağı” kapitalizmde devletin işleyiş mekanizmasında belediyelerin rolü üzerine güncel bir örnek olarak karşımızdadır. Türkiye’de yerel yönetimler, yani belediyeler anayasada güvencelenen haliyle merkezi iktidara uyum sağlamak zorundadır. Böylece burjuvazi belediyeleri sıkı bir denetim altında tutar. Gerek mali olarak gerekse fiziki olarak. Kürt illerinde belediyelere

atanan kayyımlar, tutuklanan belediye başkanları bu denetimin güncel halidir.

Komünistlerin yerel yönetimlere dair yaptığı şu değerlendirme, kapitalist devlet yapısında yerel yönetimlerin konumuna ayna tutmaktadır:

“Türkiye’de burjuvazi iktidarını her düzeyde sağlam bir biçimde kurmuştur. Merkezi iktidar yerel kodlarıyla aynı zamanda “yerel iktidar”dır ve bu hiçbir biçimde o an hükümetteki partisiyle ilgili bir sorun değildir. Bu bir devlet gücü, onun kurumlaşması ve işleyiş sorunu. Bu güç siyasal ve idari bakımdan oluşmuş, hukuksal bakımdan da pekiştirilmiştir. İller ve ilçeler, merkezden atanan valiler ve kaymakamlarca geniş yetkilere dayalı olarak yönetilirler. Yerel düzeyde tüm siyasal ve idari yetki, devletin ve hükümetin temsilcisi olarak bunla-

rın elindedir. Devletin yerel kolluk güçleri bunlara bağlıdır ve tüm öteki devlet kurumları ve bakanlıkların yerel uzantıları arasında iş birliği ve eş güdümü bunlar sağlarlar ve birlikte ili ya da ilçeyi merkez adına yönetirler.

Yerel planda seçimle oluşturulan yapılar da devletin ve hükümetin bu yerel uzantılarının yasal ve fiili sıkı denetimi altındadırlar... Seçimle, yani siyasal mekanizmalarla işbaşına gelmiş olsalar da belediye başkanı ve belediye meclisinin ‘iktidar’ kavramı kapsamında siyasal yetkileri yoktur. Onlar siyasi yönetici değil, fakat seçilmiş ‘memur’lardır ve seçildikleri yerel alana belli kamusal hizmetleri götürmekle yükümlüdürler.” (Tasfiyeciler sürecin son aşaması: Parlamentarizm, H. Fırat, Eksen yayıncılık Syf: 113-114)

Sivas davasında tetikçilere “Af” ödülü

2012 yılında “Hayırlı Olsun!” diyerek Sivas Katliamı davasında zamanaşımı kararını memnuniyetle karşılayan Tayyip Erdoğan, şimdi de katliam davasında tutuklu bulunan bir tetikçiyi aflatı.

Sivas Katliamı’nın başından sonuna planlı, örgütlü bir devlet organizasyonu olduğu herkesçe bilinmektedir. Sivas’ta 33 insanın diri diri yakılmasında, devletin verdiği görevi layıkıyla yerine getiren tetikçilerden Ahmet Turan Kılıç, o dönem “kazara” yargılanıp idam cezası alanlar içerisindeydi. Fakat, verilen idam cezası müebbet hapse çevrildi. 26 yıllık bir mahkûmiyet yaşayan Turan geçtiğimiz günlerde Tayyip Erdoğan’ın özel affıyla mükâfatlandırıldı.

Erdoğan’ın bu pervasız tavrı Sivas Katliamı’nda yakınlarını kaybeden ve 27 yıldır davanın arkasında duranların yaralarına tuz biber ekmiş durumda. Sermaye devletinin çıkarları doğrultusunda planlanan katliamın davası da bi-

lindiği gibi bugüne kadar her adımında katillerin aklandığı bir süreç olarak işletilmiş geldi. İç İşleri Bakanı, vali, emniyet müdürü, belediye başkanı vs... Devlet kademelerindeki isimler hakkında hiç bir yaptırım söz konusu olmadı. Dava sürecine dahil olan tetikçilerin bir kısmı ilk elden devlet eliyle yurtdışına kaçırıldı. Büyük bir kısmı hiç aranmadı. Aziz Nesin’in kitabı “ağır tahrik” olarak gösterilerek tetikçilere cezai indirimlere vesile edildi.

26 Aralık 1994 tarihinde verilen ilk kararda 22 sanık hakkında 15’er, 3 sanık hakkında 10’ar yıl, 54 sanık hakkında 3’er yıl, 6 sanık hakkında 2’şer yıl hapis cezası verilirken; 37 sanık hakkında beraate hükmedildi. Dava sanıklarından Refah Partili Sivas Belediye Başkanı Avni

si Cafer Erçakmak kırmızı bültenle arandığı sırada askere gitti, evlendi, ehliyet aldı fakat hiç “yakalanamadı”.

Yakın süreçte getirilen af, aslında davanın başından itibaren süren bu aklama ve kurtarma operasyonunun yeni bir adımını daha oluşturuyor.

Tetikçiye verilen bu ödül aynı zamanda yeni katliamlara da göz kırptığının bir göstergesidir. Zira Sivas’ı önceleyen 77 1 Mayıs’ı, Malatya, Maraş, Çorum katliamlarıyla birlikte yakın tarihte Süruç, Ankara katliamları gibi sermaye devleti imzalı sayısız eski ve yeni örnekler bulunmaktadır.

Nitekim bugün dinsel gericiliğin odağı olan AKP iktidarı ABD’nin yol göstericiliğinde pek çok katliamla örülen ve 12 Eylül askeri faşist darbesiyle taçlan-

dırılan bir zeminde serpilip gelişmiş ve bugünlere gelebilmiştir. Türkiye kapitalizmi doğası gereği ayakta durabilmek için toplumsal muhalefeti ezmeye, sınıfı bölüp parçalamaya çalışmış ve bunu sayısız katliamla gerçekleştirebilmiştir. Bugün de aynı misyonu yerine getirmekten geri durmayacaklardır.

Onları geri durduracak olansa toplumun ezilen, sömürülen kesimlerinin her türlü ayrıştırmaya, kutuplaştırmaya karşı sınıfsal temelde kaynaşmasıdır. Yoksa dün Sivas’ta “Gazanız Mübarek olsun!” diyerek katliamda üzerine düşen görevi yerine getiren Temel Karamollaoğlu ile AKP karşıtlığı üzerinden yan yana gelinir. Dün Çorum katliamında CIA şefleriyle aynı masada plan yapan CHP ve MHP’lilerin sahte kutuplaşmasında taraf olunur.

Onlar tetikçilerini affede dursun! Biz Sivas Katliamı’nı tarihsel hafızamızda taze tutacak ve hesap sormak için mücadeleyi büyötmeye devam edeceğiz.

Finlandiya'da Ocak 1918 Devrimi...

Fin Sosyalist İş

Finlandiya'da 1918 yılında ömrü ancak üç ay sürebilen bir sosyalist cumhuriyetin kurulmuş olduğu bilinse bile olayların seyri ve dolayısıyla da bu çok kendine özgü devrimin deneyimleri fazlaca bilinmez. Bu çok şaşırtıcı da değildir. Zira Finlandiya Devrimi'nin gelişim süreci ve yenilgisiyle ilgili olarak çok az bilgi ve materyal vardır (Bu boşluk şu son yıllarda bir parça olsun giderilmektedir). Devrimin yenilgisini izleyen ilk yıllarda, bilebildiğimiz kadarıyla konuyla ilgili tek değerlendirme, devrimin liderlerinden Otto Wilhelm Kuusinen tarafından *Finlandiya'da Devrim - Bir Özeleştirme (Die Revolution in Finland - Eine Selbstkritik, 1920)* başlığı altında kaleme alınan 34 sayfalık bir broşürdür (Aynı broşürün İngilizcesi 1919 yılı tarihi taşımaktadır). Bu çok da anlaşılır bir durum değildir. Zira Finlandiya, öteki herşey bir yana, Ekim Devrimi'nin ardından sosyalist işçi cumhuriyeti ilan edilen ikinci ülkedir ve işçi sınıfının tabandan gelen devrimci inisiyatifinde belirleyici bir rol oynamıştır.

Bir ülkenin ekonomik gelişme düzeyi, sınıflar arasındaki mücadelenin boyutu ve derinliği, uluslararası güç dengeleri, farklı ülkelerde devrim süreçleri, devrimci hareketin net hedeflere sahip olması vb., o ülke devriminin izleyeceği çizgide belirleyici rol oynar. Tüm bu etkenler nedeniyle de iktidarın alınması ve sosyalizme geçiş süreçleri kendine özgü bir karakter taşır. Finlandiya Devrimi de kendine özgü bir biçimde gelişmiş ve kısa zamanda yenilgiye uğramıştır. Lenin'in, kültürel düzeyi ve örgütsel yapısı bakımından proleter iktidarın özgün bir biçimi olarak nitelendirdiği Finlandiya'daki Sosyalist İşçi Cumhuriyeti, dönemin tüm öteki devrimleri gibi önemli dersler içermektedir.

RUSYA'NIN BİR PARÇASI

Finlandiya, altı yüzyıllık İsveç egemenliğinin ardından, 1809 yılından itibaren Çarlık Rusyası'nın egemenliği altına girdi. Farklı müdahale ve sınırlamalara rağmen 1910 yılına kadar belli sınırlarda bir özerkliğe sahipti. Kendi dilini ko-

nuşabiliyordu. Özgün yönetime ve para birimine sahipti. Sanayi üretimi ağırlıklı olarak güney bölgesinde yoğunlaşmıştı. 1900'lü yılların başında sendikalarda örgütlü yüz bini aşkın işçi vardı. Başlangıçta bu sendikalar daha çok liberal burjuvazinin etkisindeydi.

1899 yılında kurulan Finlandiya İşçi Partisi, 1903 yılında Finlandiya Sosyal Demokrat Partisi adını aldı. Demokratik cumhuriyet için mücadele eden parlamentar bir partiydi. Çarlık Rusya'sının genelindeki durumdan farklı olarak, parti faaliyetlerini legal koşullarda sürdürebiliyordu ve radikal devrimci söylemlerden uzak duruyordu. Alman sosyal-demokrasisini kendine örnek alan, aşağı yukarı aynı modelde ılımlı bir partiydi söz konusu olan. Bununla birlikte, Birinci Emperyalist Dünya Savaşının hemen öncesinde, işçi hareketindeki radikalleşmenin dolaysız etkisi altında, bulunduğu konumdan daha sola kaymıştı.

1905-1907 DEVRİMİ

Beklenebileceği gibi 1905 Devrimi sınıf mücadelesine devrimci bir ivme kazandırmış ve bunun etkileri Finlandiya'ya da yansımıştı. 1907 yılında Sosyal Demokrat Parti bünyesinde yüzünü aşkın işçi üye vardı. Ülke nüfusuyla oranlandığında, Finlandiya partisi o dönem Avrupa'sının (dahası dünyasının!) en kitlesel işçi partisiydi.

Partide 1905 yılında Otto Kuusinen'in başını çektiği sol bir kanat oluştu. Sol kanat Bolşeviklerle ilişki içerisindeydi. Fin işçilerinin Petrograd, Kronstadt ve diğer Rus kentlerinde çalışıyor olmaları, Bolşeviklerin ideolojisinden etkilenmelerini kolaylaştırıyordu.

Rusya'da 1905 Devrimi döneminde, devrimin sarsıcı etkisiyle Finlandiya'da da işçi sınıfı genel greve gitti. Demokratik bir anayasa ile diğer sosyal ve politik istemlere dayalı genel grev, toplumun hemen tüm kesimlerinden destek buldu. Anayasa talep eden burjuva güçler de genel grevi desteklediler. Özerk yönetimin güçlendirilmesi talebi onların da çıkarıydı. Çarlık rejimi bu devrimci baskı

altında geri adım attı ancak anayasa için genel grevin sonlandırılması koşulunu ileri sürdü. Bunun üzerine burjuva liberal partiler ve SPD genel greve son verme çağrısı yaptı. İşçi sınıfının önemli bir kesimiye buna karşı çıktı ve tepki gösterdi.

Altan gelen devrimci dalgaının önüne geçmek için öngörülen anayasal düzenlemeyi, Çarlık yönetimi onaylanmak zorunda kalmıştı. Avrupa'da kadınlara seçme hakkının tanındığı ilk anayasaydı bu.

İşçi sınıfı cephesinde önemli bir gelişme, 1905 genel grevi sürecinde Kızıl Müfrezelerin kurulması olmuştu. Sosyal Demokrat Parti yönetiminin kontrol edemediği bir örgütlenmeydi bu. Kızıl Muhafızlar, 1906 yılında Finlandiya'daki Rus garnizonunda yaşanan isyanı desteklemek amacıyla genel grev çağrısı yaptıkları için, parti yönetimi ile karşı karşıya geldiler. Bunun üzerine parti yönetimi Kızıl Muhafızları dağıtma yoluna gitti.

Rus Devrimi'nin boğulmasının ardından ağırlaşan gerici dönemine Çarlık Finlandiya'nın özerkliğini tamamen tasfiye etti. Fin burjuvazisi özerk bir Finlandiya için her türlü uzlaşmayı göze almıştı. Bu o gün için onun sınıf çıkarlarına uygun bir tutumdur. Çarlık rejiminin müdahalesine karşı en kararlı tutumu ise işçi sınıfı gösterdi. Sosyal Demokrat Parti, tabandan gelen bu radikal hareket üzerinden, bağımsız Finlandiya talebini yükseltti.

1916 yılında Finlandiya'da yapılan özerk parlamento seçiminde SPD çoğunluğu kazandı. Böylece Avrupa'da parlamentar yoldan çoğunluğa ulaşan ilk parti oldu.

ŞUBAT 1917 DEVRİMİ VE ETKİSİ

1917 Şubat Devrimi en kapsamlı etkisini Finlandiya'da gösterdi. Finlandiya'da konuşlanmış olan Rus askerleri Petrograd Sovyeti'ni desteklemek amacıyla gösteriler başlattılar. Fin işçi sınıfı saflarından da devrimci bir iktidarın kurulması talebi yükseldi. SPD yönetimi ise "ulusal birlik" bayrağı altında Finlandiya liberal partisiyle koalisyon hükümetinde yer almayı kararlaştırdı. Partinin sol kesimi bu adımı "hahet" olarak değerlendirse de, yolunu

ayırarak somut örgütsel adımlar atmakta kararsız kaldı.

İşçi sınıfı ve yoksul köylülüğün yükselen mücadelesi, koalisyon hükümetinin gücünün sınırlarını ortaya koydu. Partinin sol kanadı, hükümet ile iplerin koparılmasından yana tutum aldı. SPD'nin artık altan gelen devrimci inisiyatife tutum almak dışında bir olanağı kalmamıştı. Zira örgütlü mücadele geleneğine sahip olan işçi sınıfı, bilinçli bir tutumla işçi meclisleri ve Kızıl Müfrezeler kurmuştu. İşçi sınıfının devrimci hareketini yönlendirmek amacıyla sol sosyal demokratlar ile Helsinki İşçi Konseyi temsilcilerinden oluşan bir üst organ oluşturulmuştu. Finlandiya'da bulunan Sovyet işçi-asker temsilcileri ve Bolşevik gruplar ile ortak çalışma yürütülüyordu.

KERENSKİ YÖNETİMİ: ÇARLIK POLİTİKASININ DEVAMI

Rusya'da Şubat Devrimi'nin ardından kurulan Geçici Hükümet, Finlandiya'nın Çarlık yönetimi tarafından kaldırılan özerk yönetim hakkını yeniden tanıdı, fakat bağımsızlığına karşı çıktı. Bu karar Fin işçi sınıfı içinde geniş çaplı bir direnişe yol açtı. Sosyal Demokrat Parti bu direnişe dayanarak özerk parlamentoya, Kerenski hükümetinin Finlandiya üzerindeki yönetim yetkisinin dış politika ve askeri konularla sınırlandırılması yasa teklifini sundu ve teklif kabul edildi. Bunun üzerine Geçici Hükümet Finlandiya parlamentosunun feshedilmesi kararı aldı. Bu karar bir işçi devriminden korkan Fin burjuvazisi tarafından utanç verici bir biçimde desteklendi.

Böylece parlamenter yolla demokratikleşme umutları yıkılmış oldu. Daha önce parlamentoyu "sosyal kurtuluş"un sözde bir aracı olarak görenlerin ham hayalleri, olayların seyriyle belirginleşen katı gerçekler karşısında açıkça tuz buz oldu.

"Bizim burjuvazimizin ordusu yoktu, hatta polis gücüne dahi sahip değillerdi. Bu koşullarda, parlamenter demokrasi yolunda kalmamızın güçlü nedenleri vardı; sosyal demokrasinin bir başarından

İşçi Cumhuriyeti

A. Eren

diğerine koşacağına inanıyorduk.” diyen Kuusinen, kararsızlıklarını ve sallantılı konumlarını ise şöyle ifade ediyordu: “Sınıf mücadelesi zemininde birlik oluşturan biz sosyal demokratlar, öte yandan diğer tarafa savruluyorduk. Devrime, sonradan geri çekilmek üzere yöneliyorduk.”

Kerenski hükümetinin desteğiyle Fin burjuvazisi beyaz karşı-devrimci örgütlenmeler oluşturdu. Devrim dalgasının önünü kesmek için Ekim 1917’de yeniden parlamento seçimleri gündeme getirildi. Burjuva partiler bu kez az bir farkla çoğunluğu elde ettiler. Öte yandan tam da aynı günlerde, Bolşeviklerin de desteğiyle, Fin devrimcileri Kızıl Müfrezeler oluşturdular ve işçi örgütleri ayaklanma hazırlıklarına giriştiler. Karşı-devrim de kendi cephesinden güç toparlamak için hummalı bir çaba içindeydi.

EKİM DEVRİMİ’NİN YANKISI

Ekim Devrimi Finlandiya devrim sürecine doğal olarak özel bir ivme kazandı. Sosyal Demokrat Parti yönetimi

ve sendikalar, Ekim Devrimi’nin zaferini selamlayarak Bolşeviklerden yana tutum aldılar. Finlandiya işçi sınıfı saflarında da Fin burjuvazisinin devrilmesine yönelik büyük bir devrimci kaynaşma vardı. İşçi sınıfının kararlılığı önünde duramayan parti önderliği, silahlı ayaklanmayı boşa çıkarmak için, 14 Kasım’da başlamak üzere genel grev çağrısı yaptı. Belli sosyal ve ekonomik taleplerle sınırlı bir genel grev çağrısıydı bu. Amaç devrimi dizginlemek, devrimci kaynaşma içindeki işçi sınıfını oyalamak ve yatıştırmaktı.

İşçiler genel greve geniş çaplı ve militan biçimde katıldılar. Silahlı Kızıl Müfrezeler burjuva güçlerin silahlarına, kamu binalarına, demiryolları, telefon vb. kurumlara el koymaya yöneldiler. İşçiler fiili olarak iktidarı ele geçirmişlerdi. Fakat genel grevi yönetmek üzere oluşturulan parti liderliği çizgisindeki Merkezi Devrim Konseyi, parlamentonun başta sekiz saatlik işgünü olmak üzere bütün talepleri kabul ettiği gerekçeyle, 19 Kasım’da

grevi sonlandırma kararı aldı. Böylece hareketin gerçek bir devrime doğru büyümesi ve derinleşmesi engellenmiş oldu.

Finlandiya’da yönetim gerçekte fiili olarak devrimci komitelerin eline geçmişti. Duyduğu korkuyla hiçbir ileri adım atmayan SPD yönetimi, bir süre için işçi sınıfı hareketinin arkasından sürüklendi. Ama devrimin başarısı için olmazsa olmaz koşul olan işçi sınıfının daha etkili biçimde silahlandırılmasına yanaşmadı. Helsinki Kızıl Müfrezeleri Bolşeviklerden yana olan Rus Garnizonu askerlerinden silah almışlardı. Fakat diğer kentlerdeki işçi komiteleri büyük ölçüde silahtan yoksundu.

Fin burjuvazisi, bu devrimci ayaklanmaya karşı koyacak silahlı gücü olmadığı için, kırsal bölgelere çekildi ve burada karşı-devrimci paramiliter güçler oluşturmaya girişti. Genel grevin sonlandırılması ve devrimci gelişmenin dizginlenmesi, burjuvaziye bu işe girişmek için çok önemli bir zaman dilimi kazandırmıştı.

Burjuva parlamentonun açıklama yapmak dışında artık bir işlevi kalmamıştı. Yönetimi ele geçiren işçi komiteleri tarafından bir tarafa itildi. Kuusinen’in deyimiyle, iktidar artık sokaktaydı ve ikili bir iktidar durumu artık imkansızdı. Ya işçi sınıfı tüm iktidarı ele geçirecek ve karşı-devrimci burjuvaziye ezip geçecekti, ya da tersinden onun tarafından acımasızca ezilecekti. Finlandiya’da yaşanmakta olan devrimci sürecin olası iki gelişme yolu buydu.

SOVYET İKTİDARI VE FINLANDIYA’NIN BAĞIMSIZLIĞI

Bu arada, Bolşeviklerin ulusların kendi kaderlerini tayin etme politikasına uygun olarak, yeni Sovyet hükümeti Finlandiya’nın bağımsız olma hakkını koşulsuz olarak tanıdı. Genel grev kararı ile aynı günlerde, 14 Kasım 1917’de yapılan SDP Kongresinde, Stalin, Halk Komiserleri Konseyi adına bir konuşma yaparak, ulusal sorunda devrimci ilkeleri bir kez daha ortaya koydu:

“... şunu en kategorik biçimde açıklamalıyım ki: Biz, Rusya halklarının kendi kaderlerini, özgürce tayin etme hakkını tanımasaydık demokrat bile olamazdık (sosyalizmin sözünü bile etmiyorum!). Ve yine açıklamalıyım ki: Finlandiya’nın ve Rusya’nın işçileri arasında kardeşçe bir güveni yeniden sağlamak için bütün önlemleri almazsak, sosyalizme karşı ihanet içinde olacağız. Oysa herkes biliyor ki, Finlandiya halkının kendi kaderini tayin hakkını kesin olarak tanımaksızın, bu güvenin yeniden sağlanması düşünülemez bir şeydir. Burada önemli olan, bu hakkın tanınmasının, resmi de olsa, salt sözde kalmamasıdır. (...) Çünkü, sözlerin zamanı artık geride kalmıştır. Çünkü, eski ‘Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz!’ şiarının eyleme dönüştürülmek zorunda olduğu zaman gelmiştir.

“Yaşamlarını kendilerinin biçimlendirmesi için, Rusya’nın diğer halkları gibi, Finlandiya halkına da tam özgürlük! Finlandiya halkı ile Rus halkı arasında gönüllü ve dürüst bir ittifak! (...) Ve ancak böyle bir birleşme ile Ekim Devrimi’nin

kazanımları güvence altına alınabilir, uluslararası sosyalist devrim davası ileriye götürülebilir.” (Stalin, Seçme Eserler, Cilt: 4, s.17)

Böylece Finlandiya, Sosyalist Ekim Devrimi’nden yalnızca bir ay sonra, 6 Aralık 1917’de, bağımsızlığına kavuşmuş oldu.

DEVİRİM DERİNLEŞİYOR

İşçi sınıfı Ocak 1918’de silahlı olarak eyleme geçti. J. Rachja komutasındaki Kızıl Müfreze güçleri karşı-devrimin silahlı gücü olan Beyaz Muhafızlar ile çetin bir savaşa giriştiler. Gerçekte artık bir hüküm kalmamış olan burjuva parlamentosu, karşı-devrimci Beyaz güçleri resmi güvenlik gücü olarak onaylamak yoluna gitti. Daha öne Çarlık ordusundan görev almış Carl Gustaf Emil Mannerheim, Beyazların kana susamış generali olarak görevlendirildi.

Bunun üzerine Sosyal Demokrat Parti Meclisi, 23 Ocak’ta, devrimin en üst organı olarak bir İşçi Yürütme Komitesi oluşturdu. 26 Ocak günü için İşçi Komitesi ve Kızıl Müfrezeler ayaklanma kararı aldılar. Devrimci İşçi Komitesi, işçi tugayları ile Kızıl Müfrezelerin birleştirilmesini kararlaştırdı ve Fin halkına “devrim çağrısı” yaptı.

Kızıl Müfrezeler karşı-devrimin direncini kırmak için 28 Ocak günü başkent Helsinki’nin hükümet binalarını ve diğer önemli kurumlarını ele geçirdiler. Aynı gün Sirola ve Kuusinen gibi sol sosyal demokratlardan oluşan Halk Temsilcileri Konseyi kuruldu. Bir üst devrimci organı olarak Genel İşçi Konseyi oluşturuldu. İşçi Konseyi, 10 Sosyal Demokrat Parti temsilcisi, 10 sendika temsilcisi, 10 Kızıl Muhafız temsilcisi ve 5 Helsinki işçi örgütleri temsilcilerinden oluşuyordu. Devrimci işçiler Finlandiya’nın güneydeki sanayi kentlerinde denetimi tümüyle ele geçirdiler. Tarımsal bir seyrek nüfus barındıran kuzey kentleri ise karşı-devrimin denetiminde kaldı. Finli burjuvalar ülkenin kuzeyine kaçarak, karşı-devrime sığındılar.

Halk Temsilciler Konseyi 29 Ocak’ta burjuva demokratik programı içeren bir deklarasyon yayımladı. Sanayi merkezlerinin, işletmelerin, devlet kurumlarının işçilerin denetimine geçtiği ilan edildi. İşçi sınıfı devrimci enerjisi ve kararlılığı ile, iktidar sorununun çözümü için daha somut adımların atılmasını talep etti. Halk Temsilcileri Konseyi’ni yeni politikalar uygulamaya zorladı. Özel bankalar denetim altına alındı. Karşı-devrimci basın-yayın yasaklandı, mülkiyetlerine el konuldu. Devrim mahkemeleri hayata geçirildi.

İşçi Meclisleri, fiili olarak proletarya diktatörlüğünün devrimci organları rolü-

nü üstlendiler. 23 Şubat 1918’de yeni bir demokratik anayasa taslağı yayımlandı. Taslakta Finlandiya bağımsız bir cumhuriyet ilan edildi. İşçilerin kararlılığına ve özel basıncına rağmen, SDP yönetimi denetim altına alınan özel bankalar ve büyük sanayi komplekslerinin kamulaştırılmasına yanaşmadı. Büyük mülk sahiplerinin topraklarına dokunulmayarak, böylece yoksul köylülerin toprak talepleri de karşılıksız bırakılmış oldu. Halk Temsilcileri Konseyi, karşı-devrimin gücünü kırmak ve proletarya diktatörlüğünü güçlendirmek için atılması gereken zorunlu önlemleri almada bile kararsız kaldı. Finlandiya gibi nüfusu o gün için ancak üç milyonu bulan son derece küçük bir ülkede mevcudu 80 bin silahlı emekçiye ulaşan Kızıl Müfrezeler sadece savunma pozisyonunda bırakıldı. Dolayısıyla devrimci iktidar yalnızca güneydeki kıyı bölgesiyle sınırlanmış oldu.

Aynı dönem içinde Alman savaş makinasının büyük basıncı altındaki Sovyet İktidarı’nın da Finlandiya için yapabileceklerinin sınırı vardı. Brest-Litovsk Barışının ardından ise bu olanağı hemen tümünden yitirdi. Ve dahası, Finlandiya Alman militarizminin çizmelerin tarafından çiğnenmeye tümüyle açık hale geldi. İşçi devrimi karşısında dehşete kapılmış Fin burjuvazisinin tüm umudu ise tam da buydu.

Bütün bunlara rağmen, 1 Mart 1918’de, Fin Sosyalist İşçi Cumhuriyeti ile Bolşeviklerin yönetimindeki Sovyet Rusya arasında karşılıklı bir dostluk ve dayanışma anlaşması imzalandı.

KARŞI-DEVİRİMİN SALDIRISI

Kuzeydeki karşı-devrimci güçler devrimi boğmak için bütün olanaklarını harekete geçirdiler. Geleneksel olarak Alman emperyalizmiyle organik ilişkisi olan Fin burjuvazisi, Fin işçi devriminin boğulması karşılığında, Alman emperyalizmi ile kölece bir anlaşmaya razı oldu. Böylece Finlandiya Devrimi’ne karşı Alman savaş makinası harekete geçirildi.

Bir Alman generali komutasında önemli bir askeri güç Aland Adası’nda konuşlandırılarak, sosyalist işçi cumhuriyeti ablukaya alındı. Nisan ayından itibaren oniki bin kişilik bir Alman birliği Finlandiya’nın değişik kentlere girmeye başladı. Şiddetli çatışmaların ardından, 14 Nisan’da, Finli karşı-devrimcilerin tam desteğinde Helsinki’yi ele geçirdi. Alman emperyalizminin ve Fin karşı-devriminin birleşik güçleri tarafından Mayıs’ın ilk haftasında devrim kanlı bir şekilde bastırıldı. Ardından tam bir burjuva “beyaz terör” rejimi kuruldu. Daha ilk adımda binlerce işçi ve devrimci sorgusuz sualsiz kurşuna dizildi. Yaklaşık 80 bin devrimci zindanlara ya da toplama kamplarına

kapatıldı. Bunlardan oniki bini açlıktan ve soğuktan ya da zindanlarda keyfi bir biçimde tekrarlanan katliamlarda yaşamını yitirdi. (O dönem nüfusu ancak üç milyon olan Finlandiya için beyaz terör döneminde katledilen devrimcilerin sayısına ilişkin en ılımlı rakam bile 30 bin olarak verilmektedir.)

Almanya’nın askeri müdahalesi sonucu Finlandiya fiili olarak bağımsızlığını yitirdi ve Alman emperyalizminin sıradan bir uydusu oldu. Alman Prens Friedrich Karl von Hessen, yeni Finlandiya kralı olarak atandı (Krallığın fiilen hayata geçmesi, Almanya’nın savaşta yenilmesiyle boşa çıktı). Yeni rejim Sovyetler Birliği ile yapılan dostluk anlaşmasını derhal iptal etti.

Karşı-devrimin zaferinin ardından yaklaşık on bin Kızıl Müfreze savaşçısı Sovyet Rusya’ya geçerek Kızıl Ordu saflarına katıldı.

DEVİRİM NEDEN SAVUNULMADI?

SDP’nin sol kanadından ve Fin Devrimi’nin liderlerinden Kuusinen, yenilgiyi ardından yaptığı özeleştiride, Sosyal Demokrat Parti’nin başından itibaren devrimin başarısı için ciddi bir çaba içine girmediğini açıklıkla ortaya koymaktadır. Parti önderliği, devrimin derinleştirilmesinde ve işçi sınıfının mücadele kararlılığına dayanarak proletarya diktatörlüğünü inşa etmede sallantılı ve çekimser davranmıştı. İşçi sınıfının direnişine ve kararlılığına rağmen, SDP, sözde devrimden yana görünse de, pratikte devrimin zafer kazanması için gerçek somut adımlar atmaktan özenle geri durmuştu.

II. Enternasyonal’e mensup sosyal-demokrat partilerin tüm yapısal zaafları kendini Fin partisi ve dolayısıyla Fin Devrimi’nin seyri üzerinden de göstermişti. Programda “sınıf mücadelesi”, “sosyalizm için mücadele” vb. yer alıyordu. Ama pratikte uzun yıllar boyunca parti politikasına yön veren oportünizm ve parlamentarist budalalıktı. Sosyalizm hep uzak geleceğin bir sorunu olarak kalmıştı. SPD başından itibaren parlamenter yolla demokratikleşmenin yaşanabileceğine, diğer sosyal kazanımların da ancak böylece elde edilebileceğine inanıyordu. Özellikle parti yönetiminde etkili olan sağ kesim, devrim derinleştirmede, parlamenter yolla elde edilen kazanımların da yitirileceği oportünist kaygısı ve korkaklığıyla hareket etti. Dolayısıyla, karşı-devrim ile devrim arasında ki sert mücadele, gerçekte örgütlü işçiler ve Kızıl Müfrezeler ile burjuva egemen sınıf arasında yaşandı. Parti önderliğinin bunda hemen hiçbir rolü olmadı. Olduğu kadarıyla da devrimin aleyhine oldu bu.

SDP’nin bu parlamenter demokrasi

nıf mücadelesinin özgünlüğünün de belli bir rolü vardı. Fin burjuvazisi tarihsel süreç boyunca bağımsız bir burjuva-demokratik cumhuriyet için mücadele etmedi. Çarlık himayesindeki bir özerklik statüsünü, sınıf çıkarları açısından yeterli gördü. Bu özgün koşullarda burjuva demokratik talepler için parlamenter yolla mücadele eden tek politik güç SDP oldu. Sınıf mücadelesi 1917 yılına kadar sert biçimler kazanmamış, genellikle “demokratik kulvar”da yol alınmıştı. Demokratik mücadele sosyalizm mücadelesine tabi kılınmadı, tersine, kendi içinde dar ve kısır bir amaç olarak ele alındı. Devrim ortamında bile şiddet kullanmaktan uzak durmak, devrimci önlemlere başvurarak burjuvaziye tasfiye etme yoluna gitmek, işçilerin kendi dolaysız inisiyatifleriyle giriştikleri devrimin boğulmasının zemini hazırladı.

Sanayi bölgesi olan Güney Finlandiya’da iktidar burjuvazinin direnişi olmadan elde edildi. Kuusinen de vurguladığı gibi, Çarlık Rusya’sına bağımlılığın bir sonucu olarak Finlandiya’da burjuvazinin dayanabileceği kendi askeri gücü yoktu. Bu, sosyal demokratlara demokratik yolla işçi cumhuriyeti kurabilecekleri inancı aşılamıştı. Bu arada Finlandiya’da fiili olarak mücadele içindeki önemli Bolşevik savaşçıların önerileri de ciddiye alınmadı. Öteki herşey bir yana, işçi sınıfının devrim mücadelesine önderlik edecek yetenekte ve kararlılıkta bir partinin olmaması bile, Fin Devrimi’nin yenilgisini hazırlamaya kendi başına yeterliydi.

İşçi Komiteleri’nin parti yönetime yönelik eleştirileri sürekli bastırıldı. Kızıl Müfrezelerin silah taleplerine rağmen, bu konuda somut bir adım atılmadı. Kızıl Müfrezeler, parti yönetimiyle örgütsel bir ilişki içinde olsalar da, askeri olarak bağımsız hareket ediyorlardı. Tutarlı bir devrimci parti önderliğinden yoksun olan bu silahlı devrimci işçi örgütlerinin devrimi zafere taşıyacak ve karşı-devrimci güçleri ezecek bir strateji geliştirmeleri mümkün değildi.

Kasım 1917 genel grevi sürecinde iktidar boşluğunu doldurmak için oluşan işçi konseyleri, gerçekte grev sonlandığında varlığına son veren grev komitelerinden başka bir işlev üstlenmediler. Gerçek bir devrimci işçi partisi olsaydı, Finlandiya’da devrimin zaferi ve sosyalizmin kurulması kaçınılmazdı. Alman militarizminin bunun önünü alması bile öyle kolay bir iş değildi. (Yalnızca altı ay sonra emperyalist Almanya savaşı yitirdi ve Alman savaş makinası utanç verici bir biçimde çöktü).

Sonuç olarak, Finlandiya Devrimi’nin yenilgisinden çıkarılacak en yakıcı ders, devrimin seyrinde ve zaferinde devrimci sınıf partisinin olağanüstü önemidir.

Finlandiya Devrimi

Eric Blanc

Geçtiğimiz yüzyılda 1917 devriminin tarihi genellikle Petrograd ve Rus sosyalistlerine odaklandı. Fakat Rus imparatorluğu, büyük çoğunlukla Rus olmayanlardan oluşuyordu –ve imparatorluğun merkez dışındaki bölgelerindeki çalkantılar, sıklıkla en az merkezdekiler kadar şiddetliydi.

1917 Şubat’ında Çarlığın devrilmesi, hızla tüm Rusya çapına yayılan devrimci bir dalganın önünü açtı. Belki de bu ayaklanmalardan en istisnai olanı, bir bilim insanının tabiriyle “20. yüzyıl Avrupa’sının sınıf savaşımının en belirgin olduğu” Fin Devrimi’ydi.

FIN İSTİSNASI

Finler, Çarlık rejimindeki diğer ulusların hiçbirine benzemiyordu. 1809’da İsveç’ten Çarlık topraklarına katılan Finlandiya’da özerk bir yönetim, siyasi bağımsızlık vardı ve hatta sonunda, demokratik olarak seçilmiş parlamento kuruldu. Her ne kadar Çar bu özerkliği sınırlandırmaya çalıştıysa da, Helsinki’deki siyasi yaşam Petrograd’tan çok Berlin’dekini andırıyordu.

İmparatorluk Rusya’sında, diğer her yerinde sosyalistlerin yeraltı partilerinde örgütlenmek zorunda kaldığı, gizli polis tarafından peşlerine düşüldüğü bir dönemde, Fin Sosyal Demokrat Partisi (SDP) açık ve yasal bir partiydi. Alman Sosyal Demokrasisi’ne benzer şekilde, Finler 1899’dan itibaren kitlesel bir işçi sınıfı partisi oluşturmuş; kendi toplantı salonlarına, emekçi kadın gruplarına, koralara ve spor kulüplerine sahip sıkı bir sosyalist kültür geliştirmişti.

Fin işçi sınıfı hareketi, siyasal olarak, işçilerin sabırla eğitilip örgütlendiği parlamento merkezli bir stratejiye bağlıydı. Politikası ilk başta ılımlıydı; devrime dair neredeyse hiç konuşulmuyordu ve liberallerle işbirliği sıradan bir durumdu.

Ancak SDP, 1. Dünya Savaşı’ndan yıllar öncesinde daha militanlaşarak Avrupa’nın sosyalist yasal kitle partileri arasında eşsiz bir yere sahip oldu. Finlandiya Çarlık imparatorluğunun bir parçası olmasaydı, Fin Sosyal Demokrasisi’nin de Batı Avrupa sosyalist partilerinin çoğunluklarına benzer şekilde, parlamenter bütünleşme ve bürokratlaşmayla radikallerin daha fazla yalnızlaştırıldığı ılımlı

bir çizgiye gerilemesi muhtemeldi.

Fakat Finlandiya’nın 1905 Devrimi’ne katılması partiyi keskin bir şekilde sola yöneltti. 1905 Kasım’ındaki genel grevde, halk ayaklanmasıyla büyük şaşkınlığa düşen bir Fin sosyalist lider şöyle diyordu:

“Harika bir zaman diliminde yaşıyoruz... Köleliğin getirdiği yükü mütevazı ve memnun bir şekilde taşımaya razı olmuş kitleler birdenbire bu boyunduruğu atıverdiler. Bugüne kadar çam kabuğu yiyen gruplar şimdi ekmek talep ediyor.”

1905 Devrimi’nden sonra, ılımlı sosyalist milletvekilleri, sendika liderleri ve parti görevlileri SDP içinde kendilerini azınlıkta buldular. Alman marksist teorisyen Karl Kautsky’nin ortaya koyduğu çizgiyi uygulamaya çalışan partinin büyük çoğunluğu, 1906’dan itibaren yasal taktiklerini ve parlamenter odağını keskin sınıf mücadelesi politikalarıyla donattı. Bir parti yayınında “Sınıf kinini destekliyoruz, çünkü bu bir erdemdir” diye ilan ediliyordu.

SDP, işçilerin çıkarlarını geliştirebilecek, Rusya’ya karşı Fin özerkliğini savunup genişletebilecek ve siyasal demokrasiyi tamamen kazanabilecek tek gücün, bağımsız bir işçi hareketi olduğunu duyuyordu. Günün görevi eninde sonunda sosyalist devrimdi; ama o zamana kadar parti, temkinli bir şekilde kendin

inşa etmeli ve yönetici sınıflarla zamansız her türlü çatışmaya engel olmalıydı.

Devrimci sosyal demokrasinin –militan mesajı ve yavaş ama kararlı yöntemleriyle- bu stratejisi, Finlandiya’da çarpıcı bir şekilde başarıya ulaştı. 1907’de yüz binden fazla işçi partiye üye olmuştu ve nüfus yoğunluğu bakımından parti dünyaya çapındaki en büyük sosyalist örgüt haline getirmişti. Ve Temmuz 1916’da parlamentoda çoğunluğu kazanan Fin Sosyal Demokrasisi, bu açıdan ilk sosyalist parti olarak tarihe geçti. Fakat Çarlığın önceki yıllardaki Ruslaştırma politikası nedeniyle Finlandiya’daki devlet iktidarının büyük bölümü o dönemde Rus yönetiminin elindeydi. SDP ancak 1917’de, kapitalist bir toplumda parlamentoda sosyalist çoğunluk olmanın getirdiği zorluklarla karşı karşıya kalmıştı.

İLK AYLAR

Petrograd’taki Şubat ayaklanması haberi Finlandiya’da şaşkınlıkla karşılandı. Fakat söylentilerin doğrulanmasıyla birlikte, Helsinki’de konuşlandırılmış Rus askerleri de başlarındaki subaylara karşı başkaldırdı. Bir tanığın aktarımına göre:

“Sabah askerler ve denizciler kızıl bayraklarla sokağa çıktı. Bazı kortejlerde Marsellaise söyleniyor, bazıları ise kızıl kurdeleler ve kumaş parçaları dağıtarak ayın karanlıklar halinde yürüyordu. Si-

lahlı bahriye erlerinden oluşan devriyeler şehrin her yerinde dolaşıyordu. Bunlar, başlarındaki subayların silahlarına el koyuyor, en ufak bir direnç gösteren ya da kızıl simgeleri almayı reddeden olduğunda silahla vurup olduğu yerde bırakıyordu.”

Rus yönetimi devrilmiş ve Finlandiya’daki Rus askerleri, Petrograd Sovyeti’ne bağlılıklarını açıklamış, Fin polis gücü de tabandan yok edilmişti. Muhafazakâr yazar Henning Söderhjelm, Fin seçkinlerinin görüşlerinin paha biçilmez bir ifadesi olarak, 1918 devrimiyle ilgili ilk açıklamasında, şiddet üzerindeki devlet tekelinin yitirildiğinden şu ifadelerle yakınıyordu:

“Polisin tümüyle yok edilmesi [Fin SDP’nin] açık bir politikasıydı. Devrimin daha ilk başlarında Rus askerleri tarafından defedilen polis gücü bir daha ortaya çıkmadı. Halk bu kuruma hiç güvenmiyordu ve bunun yerine yerel birlikler, düzeni korumak adına, İşçi Partisi’nin adamlarından oluşacak şekilde ‘milis’ gücü kuruldu.”

Eski yerel Rus yönetiminin yerine ne gelmeliydi? Bazı radikaller Kızıl Hükümet’in gelmesi gerektiğini savunuyordu, fakat bunlar azınlıktaydı. Mart ayında İmparatorluğun geri kalanında olduğu gibi Finlandiya’yı da “ulusal birlik” çağrıları kaplamıştı. SDP’nin ılımlı liderlerin-

den bir kanat, Rus Geçici Hükümet'ten daha geniş özerklik elde etme umuduyla, partinin eskiden beri süregelen çizgisini terk ederek Fin liberalleriyle birlikte koalisyona hükümete katıldı. Çeşitli radikal sosyalistler bu hamleyi "ihamet" ve SDP'nin marksist ilkelerinin apaçık bir ihlali olarak kınadı –ancak diğer kilit liderler partideki bölünmeyi önlemek adına hükümete katılanların arkasından gitti.

Finlandiya'nın siyasi cicim ayları kısa süreli oldu. Finlandiya'daki iş yerlerinde, sokaklarda ve kırsal bölgelerde beklenmedik bir şekilde yükselen militanlıkla birlikte yeni koalisyona hükümeti sınıf mücadelesinin çapraz ateşine tutuldu. Bazı Fin sosyalistleri çabalarını silahlı işçi milisleri inşa etmeye yoğunlaştırmıştı. Diğerleri de grevler, militan sendikacılık ve işçi eylemliliğini geliştiriyordu. Söderhjelm bu hareketi şöyle tanımlıyordu:

"Proletarya artık yalvarmıyor, dilenmiyor ama hakkına sahip çıkıyor ve arkasında duruyor. Sanıyorum ki çalışanlar, özellikle de hiddetlileri, 1917 yılında Finlandiya'da olduğu kadar hiç bu şekilde güçleriyle böbürlenmemişti."

Finlandiya'nın elitleri ilk başta, ılımlı sosyalistlerin koalisyona hükümete dahil olmasının SDP'yi de sınıf mücadelesi çizgisini terk etmeye zorlayacağını ummuştu. Söderhjelm bu umutlarının suya düştüğünden şöyle hayıflanıyordu:

"Beklenmedik bir çabuklukla ayak takımı gelişti. ... Bundan en başta İşçi Partisi'nin taktikleri [suçlanmalıdır]. ... Nitekim her ne kadar İşçi Partisi en yetkili idaresi tarafından belli bir ağırbaşlılık göstermişse de, hâlâ usanmaz bir coşkunlukla burjuvaziye karşı ajitasyon politikasını sürdürmektedir."

Hükümetteki ılımlı sosyalistler, müttefikleri işçi liderleriyle birlikte halk ayaklanmasını dizginlemeye çalışırken, partinin aşırı solu, sürekli olarak burjuvaziden kopuş çağrısı yapıyordu. Yeni yönetime sınırlı destek veren şekilsiz merkezci akım, bu sosyalist kutuplar arasında gidip gelen bir çizgide duruyordu. Ve her ne kadar SDP liderlerinin geneli parlamenter alanı öncelikli görmeyi sürdürse de, çoğunluk dipten gelen dalgayı destekliyor –en azından onun arkasında duruyordu.

Dipten gelen bu beklenmedik direniş dalgası karşısında Finlandiya burjuvazisi de giderek daha uzlaşmaz ve daha saldırgan hale geliyordu. Zira tarihçi Maurice Carrez, Fin üst sınıfının, *"şeytanın vücut bulmuş hali olarak gördüğü bir politik oluşumla iktidarı paylaşmaya"* hiçbir zaman boyun eğmediğine işaret eder.

SINIF KUTUPLAŞMASI

Fin koalisyona hükümetinin iç çöküşü yaz aylarında başladı. Ağustos'a gelin-

diğinde imparatorluğun gıda tedariki çökmüş ve açlık heyulası Fin işçilerini sarmıştı. Ay başlarında yiyecek isyanları patlak verdi ve SDP'nin Helsinki örgütü, hükümetin krize karşı sonuç alıcı önlemler almayı reddetmesini kınadı. SDP'nin baş sol teorisyeni ve ertesi yıl Fin Komünist hareketinin kurucusu olan Otto Kuusinen, *"Aç çalışan kitleler koalisyona hükümete karşı tüm güven duygusunu kısa zamanda kaybetti"* diyordu.

Ulusal özgürlük için verilen mücadeledeki sosyalist uzlaşmazlık sınıf kutuplaşmasını daha da derinleştirdi. Fin sosyalistleri, kendi ülkelerinin iç işlerine Rus hükümetinin devam eden müdahalelerini sonlandırmak için sert bir savaşım verdiler. Bağımsızlık kazanarak parlamenter çoğunluk olmalarını –ve işçi milisleri üzerindeki kontrolü- kullanmayı ve böylece iddialı bir siyasi ve sosyal reform programını hayata geçirmeyi umuyorlardı.

Temmuz'da sosyalist bir lider, *"Şimdiye kadar iki cephede savaşmak zorunda kaldık; kendi burjuvazimize ve Rus yönetimine karşı. Sınıf savaşımızın başarıya ulaşması için tüm gücümüzü tek bir cephede, kendi burjuvazimize karşı toplayabilmek için, Finlandiya için çoktan olgunlaşmış bağımsızlığa ihtiyacımız var"*, diye açıklıyordu.

Finlandiya'nın muhafazakarları ve liberalleri de kendi gerekçeleriyle Fin özerkliğini sağlamlaştırmak istiyordu. Ama bu hedefe ulaşmak için devrimci yöntemlere yönelme niyetleri yoktu –genel olarak SDP'nin tam bağımsızlık çabalarını da desteklemiyorlardı.

Çarpışma Temmuz'da başladı. Fin parlamentosunda sosyalist çoğunluk, tek taraflı olarak Finlandiya'nın tam bağımsızlığını ilan eden *valtalaki* (Güç Yasası) tasarısı önergesini sundu. Muhafazakar

parlamenter azınlığın sert bir şekilde karşı çıktığı *valtalaki* 18 Temmuz'da kabul edildi. Fakat Alexander Kerensky'nin başında olduğu Rus Geçici Hükümeti, derhal *valtalaki*'nin geçerliliğini reddetti ve bu kesin kararına saygı gösterilmezse Finlandiya'yı işgal etmekle tehdit etti.

Fin sosyalistler, *valtalaki*'yi geri çekmeyi ve kararlarından vazgeçmeyi reddedince, Finlandiya'nın liberalleri ve muhafazakarları fırsatı kaçırmadı. SDP'yi tecrit etmek ve parlamenter çoğunluğuna son vermek umuduyla, Kerenski'nin demokratik bir şekilde seçilmiş Fin parlamentosunu feshetme kararını utamazca destekleyip meşrulaştırdılar. Yeni parlamento seçimleri yapıldı ve sosyalist olmayanlar ucu ucuna çoğunluğu aldı.

Finlandiya parlamentosunun feshedilmesi, belirleyici bir dönüm noktası oldu. Sosyal kurtuluş için parlamento-nun araç olarak kullanılabileceğine dair umutlar o ana kadar işçiler ve temsilcileri arasında gayet büyüktü. Kuusinen bunu şöyle açıklıyordu:

"Burjuvazimizin ne ordusu hatta ne de bel bağlayabileceği bir polis gücü vardı... Bu nedenle, sosyal-demokrasinin parlamenter yasallığa bağlı kalması için her türlü neden vardı, ki bu yolla ard arda zaferler kazanabilecek gibi görünüyordu."

Fakat parlamentonun kullanışlılığını artık yitirmiş bulunduğu da, giderek artan sayıda işçi ve parti lideri için daha açık hale geliyordu.

Sosyalistler anti-demokratik darbeyi kınadı ve Finlandiya'nın ulusal hakları ve demokratik kurumlarına karşı Rus devletiyle ortaklaşan burjuvaziyi yoğun bir şekilde teşhir etti. SDP'ye göre, yeni parlamento seçimleri yasadışıydı ve yaygın seçim hırsızlığına tanıklık ediliyordu. Ağustos

ayı ortasında parti tüm üyelerine hükümetten istifa talimatı verdi. Ve en az bunun kadar önemli bir gelişme olarak, Fin sosyalistleri, bağımsızlık taleplerine destek veren tek Rus partisi olan Bolşeviklerle de giderek güçlenen bir işbirliği içine girdiler. Dolayısıyla taraflar birbirlerine meydan okumuştı ve o zamana kadar barışçıl kalan Finlandiya devrimci bir patlamaya doğru hızla yol aldı.

İKTİDAR SAVAŞI

Ekim ayı itibarıyla Rus imparatorluğu-nu saran kriz kaynama noktasına gelmişti. Şehir ve kırlardaki Fin işçiler, öfkeli bir şekilde liderlerinin iktidarı almasını istiyordu. Finlandiya'da da şiddetli çatışmalar patlak vermeye başladı. Buna rağmen SDP liderliği içerisinde çok sayıda kişi, işçi sınıfı daha örgütlü ve silahlı hale gelene kadar devrim anının ertelenebileceğine inanmayı sürdürüyordu. Diğerleri de parlamenter alanın terk edilmesinden dolayı korku içindeydi.

Ekim ayı sonlarında sosyalist lider Kullervo Manner şu ifadeleri kullanıyordu:

"Devrime daha fazla engel olamayız... Barışçıl eylemliliğin değerine dair inanç yitirilmiş durumda ve işçi sınıfı yalnızca kendi gücüne güvenmeye başlıyor... Eğer devrimin hızla yaklaşmakta olduğu konusunda yanılıyor olsaydık, bu beni çok mutlu ederdi."

Ekim ayı sonunda Bolşeviklerin iktidarı almasının ardından Finlandiya da sırada gibi görünüyordu. Rus Geçici Hükümeti'nin askeri desteğinden yoksun kalan Finlandiya elitleri, tehlikeli derece yalnız kalmıştı. Finlandiya'da konuşlanmış on binlerce Rus askeri genel olarak Bolşevikleri ve onların barış çağrılarını destekliyordu. Bir Fin liberal, gözlemle-

rini “Muzaffer Bolşevizm dalgası sosyalistlerimizin değirmenine su taşıyacaktır, doğal olarak onlar da bundan yararlanmaya hazırlar” diye dile getiriyordu.

Petrograd’taki SDP üyeleri ve Bolşevikler, Fin sosyalist liderlerine derhal iktidarı almaları için çağrı yapıyorlardı. Fakat parti liderliği lafı dolandırıyordu. Bolşevik hükümetin birkaç günden daha fazla dayanıp dayanamayacağına dair herkes-te bir belirsizlik hakimdi. İlimli sosyalistler barışçıl parlamenter bir çözümün bulunacağı umuduna sarılıyordu. Bazı radikaller iktidarı almanın hem mümkün hem de gerekli olduğunu savunuyordu. Liderlerin çoğu ise bu iki seçenek arasında gidip geliyordu.

Kuusinen, o kritik anda partinin karsızlığının şöyle hatırlatıyordu: “Biz Sosyal-Demokratlar, ‘sınıf savaşı temelinde birleşenler’, bir o tarafa bir bu tarafa salınıyorduk, önce kesinlikle devrim fikrine meylediyorduk, sonra geri çekilmeye.”

Silahlı ayaklanma konusunda hem-fikir olamayan parti, bunun yerine 14 Kasım için genel grev çağrısı yaptı. Burjuvaziye karşı demokrasiyi savunma, işçilerin acil ekonomik ihtiyaçları ve Finlandiya’nın bağımsızlığı için greve çıkılacaktı. Tabandan verilen karşılık çok büyüktü-gerçekte görece ihtiyatlı grev çağrısının çok ötesine geçti.

Finlandiya’da hayat durdu. Bazı kentlerde yerel SDP örgütleri ve Kızıl Muhafızlar kontrolü ele geçirdi, stratejik binaları işgal etti ve burjuva siyasetçileri tutukladı.

Bu isyancı biçim yakında Helsinki’de de tekrarlanacak gibi gözüküyordu. Genel Grev Konseyi 16 Kasım’da iktidarı ele geçirmek için oylamaya gitti. Fakat ilimli sosyalist liderler ve sendikacılar kararı kınayarak bu organdan istifa edince, konsey kararından aynı gün vazgeçti.

“Bu derece büyük bir azınlık karara karşı çıktığından dolayı, Konsey böyle bir durumda işçilerin iktidarı ele geçirmesi için adım atamaz, fakat burjuvazi üzerindeki basıncı arttırmak doğrultusunda eylemine devam edecektir” diye çözüm bulundu. Kısa bir süre sonra grev iptal edildi.

Fin tarihçi Hannu Soikkanen, Kasım grevinin kaçırılmış büyük bir fırsat olduğunu altını çizmişti:

“İşçilerin örgütlerinin iktidarı alması için bunun en uygun an olduğuna dair neredeyse hiç şüphe yoktu. Tabanın basıncı devasaydı ve savaşıma arzusunun en yoğun olduğu andı... Genel grev pek az istisnaıyla burjuvaziyi, sosyalistlerin aşırı bir tehdit olduğu konusunda ikna etmişti. Burjuvazi açık iç savaş patlak verene kadar geçen zamanı, sağlam bir liderlik altında örgütlemek için kullandı.”

SDP’nin kitleleri harekete geçirme konusundaki ikircikli tutumuna dikkat çeken Anthony Upton, “Genel olarak Fin devrimcilerinin tarihteki en acınası devrimciler olduğunu” öne sürmüştür. Böyle bir iddianın doğru olması hikayemizin Kasım’da bitmesi demek olurdu —ama sonrasında yaşanan olaylar, Finlandiya Sosyal Demokrasisi’nin devrimci ruhunun sonunda üstün geldiğini ortaya koydu.

Genel grevin ardından hayal kırıklığına uğramış işçiler daha fazla silah arayışına ve doğrudan eyleme yöneldi. Burjuvazi de “Beyaz Muhafızlar” milisinin inşasına ve Alman hükümetinin askeri desteğine yönelerek benzer şekilde iç savaşa hazırlandı.

Sosyal uyumdaki bozulmaya rağmen, pek çok sosyalist lider, kısır parlamenter müzakerelere katılmayı sürdürdü. Fakat bu sefer SDP sol kanadı, başı dik bir şekilde devrimci eylemdeki daha fazla gecikmenin tek sonucunun felaket olacağını ilan etti. Aralık ayındaki uzun süreli

iç çatışmaların ardından Ocak başlarında radikaller sonunda kazandı.

Ocak ayında SDP’nin devrimci sözleri sonunda hayat buldu. Ayaklanmanın başlangıcının işaretini vermek için parti liderleri 26 Ocak’ta Helsinki İşçileri Salonu’nun kulesinde kızıl fener yaktilar. Takip eden birkaç günde, Sosyal Demokratlar ve onlara bağlı işçi örgütleri, kırsal kuzey kesimler dışında bütün büyük kentlerde iktidarı ele geçirdi. Kuzey ise üst sınıfın elinde kaldı.

Finlandiya’nın isyancıları, tarihi bir bildiri açıklayarak emperyalistlerle işbirliği içerisindeki Fin burjuvazisinin, işçilerin zaferine ve demokrasiye karşı-devrimci bir “darbe” yapmış bulunduğundan dolayı devrimin şart olduğunu duyurdu:

“Bundan sonra Finlandiya’da devrimci iktidar işçi sınıfı ve onun örgütlerindedir... Proleter devrimi yüce ve şiddet doludur. Halkın küstah düşmanlarına karşı şiddetlidir, fakat ezilenlere ve ötekileştirilenlere karşı her türlü desteği vermeye hazırdır.”

Her ne kadar yeni kurulan Kızıl Hükümet ilk başta görece ihtiyatlı bir politik program ortaya koymuş olsa da, Finlandiya hızla kanlı bir iç savaşa sürüklendi. İktidarın alınmasındaki gecikme Fin işçi sınıfına pahalıya mal oldu, çünkü Ocak itibarıyla Rus birliklerin çoğu evlerine dönmüştü. Burjuvazi Kasım grevinin ardından geçen üç ayı, Finlandiya ve Almanya’daki birliklerini oluşturmak için fırsata çevirdi. Sonunda 27 bini aşkın Finlandiyalı Kızıl savaşta hayatını kaybetti. Ve Nisan 1918’de sağ kanat, Fin Sosyalist İşçi Cumhuriyeti’ni ezdikten sonra, bir diğer 80 bin işçi ve sosyalist toplama kamplarına gönderildi.

Tarihçiler, eğer Fin devrimi daha erken başlamış olsaydı ve daha saldırgan bir politik ve askeri yaklaşım göstermiş olsaydı zafere ulaşıp ulaşmayacağı ko-

nusunda bölünmüştür. Bazıları Mart ve Nisan 1918’deki Alman emperyalist askeri müdahalesinin belirleyici bir etken olduğunu savunur. Kuusinen benzer bir bilanço sunmuştur:

“Alman emperyalizmi, burjuvazimizin yakınmalarına kulak vererek, Fin Sosyal Demokratları’nın isteği üzerine Finlandiya’ya Rusya Sovyet Cumhuriyeti tarafından sunulan bu yeni kazanılmış bağımsızlığı ortadan kaldırmak için harekete geçti. Burjuvazinin ulusal duyguları bu noktada hiçbir şekilde incinmedi; “anavatanı” işçilerin kendi anavatanı olacak gibi görüldüğünde, yabancı emperyalizmin boyunduruğunu kabul etmek burjuvaziyi hiç de dehşete düşürmedi. Burjuvazi onursuz köle sömürücülüğü konumunu koruyabilecekse, bu uğurda tüm bir halkı büyük Alman haydutuna feda etmeye dünden hazırды.”

ÇIKARILAN DERSLER

Fin Devrimi’nden ne öğrenmeliyiz? En açık olanı, işçi devriminin, yalnızca merkezi Rusya’ya ait bir görüngü olmadıdır. Barışçıl, parlamenter bir Finlandiya’da bile, emekçiler, sosyal kriz ve ulusal baskıdan çıkışın yalnızca sosyalist bir hükümet ile sağlanabileceğine daha fazla ikna olmuştur.

İmparatorlukta işçileri iktidara taşıyan tek parti Bolşevikler değildir. Fin SDP’nin deneyimleri pek çok açıdan Karl Kautsky’nin geleneksel devrim yaklaşımını doğrular: Sabırlı sınıf bilinçli örgütlenme ve eğitimle sosyalistler parlamentoda çoğunluk sağlamış, bu durum gericiliği bu kurumu feshetmeye götürmüş, bunun sonucunda ise sosyalistlerin öncülüğünde devrim patlak vermiştir.

Partinin savunmacı parlamenter stratejisi, sonunda onu kapitalist egemenliği devirmek ve sosyalizme doğru yol almaktan alıkoymamıştır. Buna karşılık bürokratlaşmış Alman Sosyal Demokrasisi (ki Kautsky’nin stratejisini terkedeli çok olmuştu) ise, 1918-19’da kapitalist egemenliği etkin bir şekilde desteklemiş ve onu devirmeye yönelik çabaları şiddetle ezmiştir.

Her şeye rağmen Finlandiya, devrimci sosyal demokrasinin yalnızca güçlü yanlarını değil ama onun potansiyel sınırlarını da göstermiştir. Bunlar; parlamenter alanı terk etmekte ikirciklilik, kitle eylemini küçümsemek ve partinin birliği uğruna ilimli sosyalistlere doğru yönelme eğilimidir.

15 Mayıs 2017

Kaynak: jacobinmag.com

Çeviri: Kızıl Bayrak Çeviri Kolektifi
(Eric Blanc, ABD’li bir yazar, eğitimci ve sosyologdur...)

Trump'ın "barış planı": Yüzyılın sahtekarlığı!

A. Engin Yılmaz

ABD Başkanı Donald Trump, 28 Ocak 2020'de, siyonist-işgalci İsrail devleti başbakanı Benjamin Netanyahu ile birlikte, "Yüzyılın Anlaşması" olarak anılan ve "İsrail-Filistin Sorunu"na çözüm iddiasında olan bir belgeyi şov eşliğinde açıkladı. Trump'ın Yahudi damadı ve danışmanı Jared Kushner tarafından hazırlandığı belirtilen planın, "iki devletli çözüm" temelinde bir girişim olması Filistinlilere bir "müjde" olarak duyuruldu ve bunun Ortadoğu'ya barış getireceği iddia edildi.

"Anlaşma"nın açıklandığı basın toplantısında Filistin devletini temsil eden hiçbir yetkili yoktu. Dolayısıyla, Trump ve Netanyahu dışında kimin kiminle anlaştığı sorusu orta yerde duruyor. Öte yandan anlaşmaya göre, başkenti Doğu Kudüs olacak ve toprakları iki katna çıkacak bir Filistin devleti öngörülüyor. Fakat bu iddiayı, Trump'ın daha önce ABD'nin İsrail Büyükelçiliğini de taşıdığı Kudüs'ün, kenar mahallelerinden birkaçı hariç, olduğu gibi İsrail'e verilmesi ve "İsrail'in bölünmemiş başkenti" ilan etmesi izliyor.

Filistin devletinin topraklarının iki katına çıkarılacağı biçiminde sunulan "anlaşma", Batı Şeria'nın doğusundaki Ürdün Vadisi'nin ve Filistin'in doğalgaz kaynaklarının İsrail'e verilmesini, yanı sıra İsrail tarafından inşa edilen yasadışı yerleşim birimlerinin İsrail toprağı haline gelmesini onaylıyor. Ayrıca Filistinli mültecilerin topraklarına dönmesine izin de verilmeyecek. Bu durumda Filistin devletinin "iki katna çıkan" topraklarının neresi olacağı merak konusu olmayı sürdürüyor.

"Yüzyılın Anlaşması", Filistinlilere devlet kurmak için 50 milyar dolar yardım yapılacağını ve kısa sürede Filistin'de bir milyondan fazla kişiye yeni iş imkanı yaratılacağını da duyuruyor. Bunu, Mes-cid-i Aksa'nın herkesin ziyaretine açılacağı ve özgürce ibadet edebileceği iddiaları tamamlıyor. Bu anlaşmanın ardından İslam ülkelerinin İsrail'i tanımamaları için artık bir neden kalmayacak ve Ortadoğu'ya huzur gelecek!

İleri sürülen iddiaların aksine, söz konusu "anlaşma", işgali ve ilhakı teşvik eden bir kölelik belgesidir. Karşılığında bazı rüşvetlerin yanı sıra kimi toprak parçacıkları üzerinde Filistin'e ordusuz bir devlet düşüyor. Üstelik bu

devletin kurulması dört yıllık müzakerelere süreci sonunda Filistinlilerin kendilerinden istenen şartları yerine getirmeleri halinde mümkün olabilecek. Dolayısıyla "anlaşma" Filistin'in adeta yok edilmesini öngörüyor. İşgal altındaki Filistin toprakların baş müzakerecisi Saeb Erekat, "Başkan Trump Netanyahu ile Gantz arasında barışı sağlamaya çalışıyor, böylece üçü birlikte Filistinlilere apartheid rejimi uygulayabilirler" derken, temel bir gerçeğe işaret etmiş oluyor.

Trump, "Yüzyılın Anlaşması" planını Filistinliler için "son şans" olduğunu söylüyor ve planın reddedilmesi durumunda Filistinliler için iyi sonuçlar doğurmayacağı tehdidi savuruyor. Trump'un tek derdi, ABD'nin ve İsrail'in bölgedeki konumunu güçlendirmek, petrol ve enerji kaynaklarını elinde tutmaktır. Ama o bunu hem Filistin hem de Ortadoğu için en iyi anlaşma olarak sunma arsızlığı gösterebiliyor.

ABD'de planlanan, Başkan Yardımcısı Mike Pence ve Dışişleri Bakanı Mike Pompeo gibi Hristiyan siyonistler ile Yahudi siyonistler (Trump'ın damadı Jared Kushner ve Trump'en hukuk danışmanı Jason Greenblatt) tarafından yönetilen "barış planı"nda Filistin halklarının payına sadece yıkım, katliam ve dehşetli acılar düşmektedir. Amerikan barışının bu anlama geldiğini Filistin halkı bizzat kendi deneyimleri üzerinden çok iyi bilmektedir.

Suudi Arabistan Krallığı bu emperyalist-siyonist planı destekliyor, "Başkan Trump yönetiminin sarf ettiği çabaları takdir" ediyor. Mısır yönetimi, "Filistin meselesine adil ve kapsayıcı bir çözüm bulma girişimlerini", Ortadoğu'da barış ve istikrara katkıda bulunacağını iddia ediyor. Katar, Filistin'de adil barışı sağlayacak çabaları destekliyor. BAE de ABD hamlesini **önemli bir girişim olarak savunuyor**. Görüldüğü üzere, Körfez Arap ülkelerinin "rıza"sı da alınmış durumda.

Emperyalizminin planları doğrultusunda Ortadoğu halklarına karşı lanetli roller üstlenen Türk burjuvazisi ve AKP iktidarı ise her zamanki ikiyüzlülüğünü sergilemektedir. İktidar adına konuşanlar, Filistin'in kabul etmediği hiçbir planı desteklemeyeceklerini açıkladılar. Erdoğan bunun bir anlaşma değil, bir işgal

projesi olduğunu söyledi ve bir kez daha Kudüs bizim kırmızı çizgimizdir dedi. Kameraların önünde parmak sallayanların kameraların ardında hangi lanetli rolleri oynadığı sır değildir. Türk burjuvazisinin ve devletin bölgede izlediği politika her zaman için emperyalizmin ve siyonizmin hizmetinde olan politikadır.

ANLAŞMANIN KUŞKU YARATAN ZAMANLAMASI

"Anlaşma"nın zamanlamasında Trump ve Netanyahu'nun acil politik ihtiyaçlarının rol oynadığı düşünülüyor. Zira her ikisi de kendi ülkelerinde yargılama süreçleri ve ciddi siyasi sıkıntılarla karşı karşıyalar. Ayrıca, Netanyahu 2 Mart 2020'de, Trump ise 3 Kasım 2020'de seçimlerin karşısına çıkacak. Trump dikkatleri azledilme meselesinden uzaklaştırma, Netanyahu ise yolsuzluk, hırsızlık ve aldatma suçlamalarından kurtulma derdinde.

Trump yönetimi, ABD Büyükelçiliği'nin Tel Aviv'den Kudüs'e taşınması, Golan Tepeleri'nin işgalinin onaylanması, İsrail'in Batı Şeria'daki yerleşimlerinin uluslararası hukuku ihlal etmediği kararına varması, yanı sıra Filistinlilere temel sağlık hizmeti sunan Doğu Kudüs'teki hastanelere verilen yüz milyonlarca dolarlık fonu geri çekmesi vb. ile İsrail'e zaten bir dizi siyasi hediye sunmuştu. Trump şimdi Netanyahu'ya mükemmel bir seçim hediyesi daha vermiş oldu. 1967'den beri çözülmemiş problemi bu dahiyane planla "çözmüş" olacak. Böylece Netanyahu yıpranan imajını düzeltecek ve yargılanmaktan kurtulabilecek. Öte yandan, milyonlarca ABD Protestan seçmeni Kasım ayında Trump'a teşekkür edecek.

Dolayısıyla, "barış planı"nın aynı zamanda iç siyasete yönelik olarak da düşünülmüş bir girişim olduğu ve "bir taşla iki kuş vurma" istedikleri söylenebilir.

ZULÜM VE ÖLÜM COĞRAFYASININ FİLİSTİN CEPHESİ

Emperyalizmin özellikle '90'lı yıllardan itibaren Ortadoğu'ya süreklilik kazandıran müdahaleleri, dünyanın temel gündemi olmaya devam ediyor. Bu bölgedeki çatışma, kaos ve istikrarsızlık cephesi sürekli genişliyor. İran'a yöne-

lik sonu gelmeyen saldırganlık ve provokasyonlara "Asrın anlaşması"yla Filistin provokasyonu da eklenmiş oldu. Filistin sorununu bir kez daha tüm yakıcılığıyla gündeme taşıdı. İsrail-Filistin sorununu çözmek iddiasındaki "anlaşma", sorunu çözmek bir yana, daha da karmaşık ve içinde çıkılmaz bir hale getiriyor.

Onyıllardır gündeme getirilen ve '93'te güvercinler uçurtularak ilan edilen köleci "barış süreçleri"yle birlikte denetim altına alınmak istenen Filistin sorunu hep bölgenin temel önemde sorunu olmaya devam etti. Şimdi ise "barış planı" vesilesiyle yeniden gündemin ön planına çıkmış bulunuyor. Tüm anlaşmalara rağmen bugüne kadar planlarını adım adım hayata geçiren siyonistler, artık köleliğin daha beterini uygulamak istiyorlar.

"Yüzyılın Anlaşması"yla sözde bir "Filistin devleti" gerçekleşse bile, bunun soruna bir çözüm getirmesi mümkün değildir. Çünkü önerilen "çözüm" Filistin'i karikatür bir devlet haline getirmekten öte bir anlam taşımıyor. Filistin halkının ulusal eşitlik ve özgürlük istemi hiçe sayılıyor ve Filistin halkının özgürlüğünü tümenden boğmaya dayalı emperyalist-siyonist kölelik dayatılıyor.

Bu tablo, emperyalist-siyonist vahşete ve teslimiyetçi çizgiye karşı direniş iradesi bir türlü kırılmayan Filistin halkının daha ağır bedeller ödemeye devam etmesine neden olacaktır. Fakat bu tablo karşısında gelişmesi muhtemel yeni bir intifada dalgasının ABD emperyalizmi ve siyonistler için bir handikaba dönüşmesi kaçınılmaz görünmektedir. Zira Filistin halkı bu kölelik anlaşmasını tanımayacak, bir kez daha direniş yolunu tutacaktır. Emperyalist-siyonist zorbarların da beklediği budur. Filistin topraklarında ayaklanmaların beklendiğini, İsrail ordusunun işgal altındaki Batı Şeria ve Kudüs'te çatışmalara hazırlandığını bizzat dile getirmektedirler.

Emperyalist-siyonist hesapları boşa çıkarmanın biricik yolu, farklı uluslardan, dinlerden ve mezheplerden halkların devrimci-demokratik ve laik bir program etrafında birleşmeleridir. Bu başarılamadığı sürece, direniş iradesi kırılmasa da, Filistin ve diğer bölge halkları ağır bedeller ödemeye devam edecektir.

Filistin'de “asrın anlaşması”na ret!

İsrail'i himaye etmek tüm ABD başkanlarının vazifesidir. Trump ise bunu her türlü sınırı aşarak yapıyor. Daha önce Kudüs'ü İsrail'in başkenti kabul edip ABD büyükelçiliğini bu kente taşımış ve Suriye'nin işgal altındaki Golan Tepeleri'ni İsrail toprağı ilan etmişti. Bu defa gündeme getirdiği “asrın saldırısı” ile Filistin davasını tamamen yok etmeyi hedefliyor.

TÜM TARAFLAR ANLAŞMAYI REDDEDİYOR

Trump ve hempaları tam bir arsızlıkla Filistin halkının iyiliği için çalıştıklarını iddia ediyorlar. Oysa amaçlanan, Filistin halkını köleleştirerek İsrail'in hedeflerine ulaşmasını sağlamaktır. Yanı sıra, Arap devletlerini bu suça ortak etmek, bölge ülkelerini İsrail sermayesinin açık pazarı haline getirmektir.

Ancak Filistin'de Trump'un planlarına itibar eden olmadı. Filistin halkı başta olmak üzere tüm örgütlü güçler Trump-Netanyahu anlaşmasını reddettiler. Filistin yönetimi, El Fetih, Filistin Halk Kurtuluş Cephesi (FHKC), FHCK-Genel Komutanlığı, İslami Cihad, Hamas, Filistin Halk Partisi, kısacası Filistin'de örgütlü tüm yapılar, “asrın anlaşması” adı altında gündeme getirilen saldırıya karşı net bir tutum aldılar.

BİRLİK SAĞLANDI

Uzun bir dönemdir hemen her olayda farklı tutum alan Filistinli örgütler bu kez ortak bir tutum aldılar. Saldırıya karşı izlenecek mücadele çizgisi konusunda ise ne yazık ki aynı birliği sağlayamıyorlar. Filistinli grup ve örgütlerin ideolojik-politik çizgilerindeki farklılık doğal

olarak mücadele yöntem ve araçları konusunda da farklılıklar yaratıyor.

Buna rağmen, bu tehlikeli gelişme karşısında ortak politik tutum alma arayışı devam ediyor. Gazze'de etkili olan Hamas ile Batı Şeria'daki Filistin yönetimi arasında görüşmelerin başlayacağı açıklandı. Henüz bu konuda somut adım atılmasa da, bu kez taraflar üzerindeki basıncın daha kuvvetli olduğu açık. Diğer direnişçi hareketler de Batı Şeria ile Gazze arasındaki ayrışmanın son bulması için çağrı yapıyorlar. İsrail'le yapılan anlaşmaların ilga edilmesini talep ediyorlar ve birleşik mücadele konusunda somut adımların atılmaması durumunda Abbas'ın samimiyetinin tartışılmalı hale geleceğini belirtiyorlar.

Saldırıyı reddetmede sağlanan mu-

tabakatın mücadele alanına taşınması, Mahmud Abbas'ın silahlı direnişin önünü tıkama tutumunu terk etmesine bağlı. Abbas, Arap Birliği Zirvesi'nde yaptığı konuşmada, İsrail işgaline karşı barışçıl yöntemlerle mücadeleye devam edeceklerini, dolayısıyla silaha ihtiyaçları olmadığını söylemişti.

Mahmud Abbas'ın tutumu, “Oslo Barışı”na sadakatın göstergesi sayılıyor. Trump'ın güdümünde hareket eden Körfez şeyhleri, “Oslo Barışı” yıllar önce çöpe atıldığı halde, bunu Abbas'a özellikle telkin ediyorlar. Zira onlar, Filistin halkının direnişinden en az siyonistler kadar korkuyorlar. Abbas pasif tutumunu sürdürse bile, El Fetih'in bir kesimi direnişi destekleyecektir. Zira siyonist işgale karşı etkili bir direniş örgütlenme-

den, Trump-Netanyahu pervasızlığına dur demek mümkün değil.

“ASRIN SALDIRISI”NA KARŞI BİRLEŞİK DİRENİŞ

Genelde direnişçi Filistin örgütleri, özelde FHKC, her yöntem ve aracın kullanılacağı birleşik bir direnişi savunuyorlar. Filistin halkının yaşadığı her alanda direnişin koşullara uygun araçlarla sürdürülmesi gerektiğinin altını çizen FHKC liderlerinden Mahir Tahir, Lübnan El Mayadeen kanalına yaptığı açıklamada, birleşik direnişin örgütlenmesi için bir an önce somut adımlar atılması gerektiğini belirtti. Bu saldırının başka türlü püskürtülemeyeceğini vurgulayan Tahir, Oslo Barışı'nı reddedip, zaman yitirmeden direnişe geçme çağrısında bulundu.

Filistin halkı ne pahasına olursa olsun teslimiyeti kabul etmeyeceğini ortaya koymuş bulunuyor. Bu kararlı duruşun etkili sonuçlar yaratabilmesi ise birleşik direnişin örgütlenebilmesiyle mümkün.

Birleşik direniş Filistin halkının özlemidir. Ancak Filistinli hareketlerin parçalı yapısı bunu zorlaştırmaktadır. Son saldırının pervasızlığı ise birleşik direnişin örgütlenebileceği beklentisini güçlendirmektedir. Buna rağmen birliğin sağlanması kolay görünmese de, geline yerde başka bir çıkış yolu bulunmamaktadır.

Alman tekelleri daha fazla büyüme peşinde

Almanya'da “Nitelikli İş Gücü Göç Yasası” 1 Mart 2020 tarihinde yürürlüğe girecek. Alman kapitalizminin ihtiyaçları çerçevesinde düzenlenen yasa ‘ucuz ve nitelikli iş gücü’ ihtiyacını karşılamayı hedefliyor. Alman basını ise yürürlüğe girecek olan yasa üzerine güzellemeler yapıyor.

“Nitelikli iş gücü” açığını kapatma iddiasıyla Alman sermayesi belli deği-

şikliklere gidiyor. İş arama vizesi adı altında haftada 10 saat deneme amaçlı çalışmayla ucuz emek sömürüsü yaygınlaştırılacak. Yasa tasarısı göç yasası bünyesinde çıkartılıyor. Bu yanıyla süresiz oturma hakkı verileceği söyleniyor.

Almanya'da 80 milyon kişi yaşıyor. Nüfusun yaklaşık dörtte biri yoksulluk sınırında yaşam koşullarına mahkûm edilmiş durumda.

Hal böyleyken sosyal yıkım saldırıları ile işçi ve emekçileri yoksullaştıran kapitalistler, zenginliklerini büyötmek için yeni politikalar gündeme getiriyor. Keza, yeni yasa ile birlikte Alman sermayesi ucuz ve nitelikli iş gücü ihtiyacını karşılamayı amaçlıyor.

Yeni düzenlemenin kapitalistlerin servetini, işçi ve emekçilerin ise yoksullukla karşılaşmalarına sebep olacak.

Fransa'da genel grev gözlemleri

İ. Manuşyan

Fransa'da genel grev 60. gününü geride bıraktı. Fakat günlük yaşamda genel grevin varlığından söz etmek pek mümkün değil. Fransa gibi büyük bir ülkede genel grev, Paris'teki tren, metro ve otobüs gibi toplu ulaşım işçilerinin omuzlarında bir yüke dönüşerek, mücadelenin tek bir cepheye indirgenmesine neden oldu. Bu ise taşıma işçilerine fazla sorumluluk yüklerken, destekçi diğer işçi bölüklerini ataletle itti. Grev bir grup işçinin onur mücadelesine dönüştü. Zira genel grevi sarsıcı yapan, toplu ulaşım ağındaki işçilerdi. Hükümetin emeklilik yaşında geri adım manevrası ve işbirlikçi sendikaların hamleleriyle güç kaybedip grevden çekildiler. Burada esas sorun, işçilerin yarattığı basıncın bir sınıra dayanmasıydı. Burada üzerinde durulması gereken nokta, sınıf hareketinde basınç ve taviz denklemleridir.

Bir sınıf hareketinin kendi iç sürecini, başlangıcıyla sonu arasındaki gelişimi belirleyecek olan, karşılıklı basınç noktalarından faydalanabilmek ve tavizler karşısında kararlı durabilmektir. Basınç da taviz de, kimin hangi sırayla hangi hamleyi yapacağına bağlı olarak tüm süreci etkilemektedir. Hükümetin ilk günden “yasa, noktası virgülüyle değişmeyecek” demesi bir basınç hamlesidir. CFDT'nin (Fransa Demokratik İşçi Konfederasyonu) yasa gündeme girdiğinde yaş konusunda geri adımı ya da “dede maddesini” öne sürmesi ilk adımda tavizdir. Fakat diğer sendikalara üye işçilerin grevi bir ay geçmesine rağmen sürdürmesi de karşı basınçtır. Bu basınç ve tavizler süreci belirlerken, devrimci zeminin de birikim alanlarıdır. Eğer bunlardan yararlanılabilirse, hareketten düzenin yıkımına uzanacak bir ilerleme sağlanabilir. Gerisi gündelik ekonomik mücadelenin görev ve sınırları üzerinedir.

“Emeklilik Reformu”na sendikal mücadeleyle karşılık verilmesi, Fransa gibi bir ülkede beklenen bir gelişmeydi. Avrupa sınıf mücadelesinin kalbini olan Fransa'da böylesi kapsamlı bir saldırı yasağı daha şiddetli bir sürecin habercisiydi. Özellikle son yıllarda sosyal devlet uygulamalarına yönelik sistematik kesinti paketleri, çalışma yaşamında köleliği katmerleştiren değişimler ve servet-sefalet uçurumunun derinleşmesi, süreklileşmiş direnişleri, kitlesel eylemleri, yeni eylem

türlerini ortaya çıkarıyordu.

Fakat herkesin aklında Sarı Yelekliler'in öncesi ve sonrası sorusu vardı. Sarı Yelekliler'den önce de yasa karşıtı güçlü eylemler ortaya çıkmış, bazıları kendiliğinden gelişmişti. Ama Sarı Yelekliler hareketi, geçtiğimiz yıl sermaye hükümetinin benzin zammını merkeze alan saldırı yasalarının karşısında direnç noktası olmuş, bir dizi taviz ve geri adım sonrasında politize olmuş küçük gruplara daralmıştı. Hareket tüm saldırıyı göğüsleyemese de hükümetin sıkışması ve geri adımları bundan sonrasına dair beklentileri de etkiledi. Macron'un temsil ettiği Fransız emperyalist tekelleri için geri adım atmanın sınırları daralırken, saldırıların durması söz konusu değildi. Böylesi bir dönemde saldırı paketini geçirebilmek için daha sert baskı kurulacağı, esneme sınırının kırılmaya eş tutulacağı öngörülüyordu.

Burada önemli olan devletin ve burjuvazinin ne istediği değil, işçi sınıfının bunun karşısındaki konumlanışıydı. Sınıf, geçmiş genel grev deneyimleriyle eylem kültürlerini harmanlayarak, daha ileri çıkışın zeminini yarattı. Sendikal bürokrasi uzlaşma masalarında taviz koparmaya odaklanırken, işçiler yasanın tamamen geri çekilmesi üzerine plan kurdular. Bir kez daha görüldü ki, işçi sınıfının daha ileri mücadele hedeflerine ulaşabilmesi için, öncelikle sendikal bürokrasi engelinin aşılması gerekiyor. İşçiler de yasa karşıtı mücadelede önce kendi sendikalarının bürokratlarını hedeflediler. Hükümet ve bürokratlara karşı taban iradesiyle çıkarak genel grev sürecini ördüler. Basınç-taviz denkleminde işçilerin grev basıncı sendika bürokrasinin mücadeleye sürüklenme tavizini getirdi.

Bu genel grevleri öncekilerden ayıran, İşçi Forumları'nın oluşturulmasıdır. Forumlar, yerelden başlayarak işçilerin grev kararını ve yenileme sürelerini tartıştıkları zeminler oldu. Genel grev ve grevlerin doğal meclisi olan bu toplantılar, geleneksellikten çıkarak esas rollerini oynadılar. Sendikal bürokrasinin denetimini aşan bu forumlarda işçiler iradi bir hamleyle kendi genel grevlerini yarattılar.

İşçilerin basıncı karşısında sürüklenen sendika bürokrasisi hala diyalog ve uzlaşma sınırlarında dururken, işçilerin

grev basıncı hükümeti taviz vermeye zorladı. İlk ay boyunca en ufak bir esneme dahi yapmayacağını ilan eden hükümetin verdiği taviz gerçek bir yenilgi sayılmaz. Fakat şu da bir gerçek ki, bu kadar güçlü bir basınç yaratılmasaydı, ne yaşta geri adım attırılabilir ne işçi ve emekçiler emeklilikle ilgili haklarını koruyabilirdi. Bugün için asıl geri adım, belli işkollarının yasa kapsamının dışına çıkarılmasıdır. Ancak bunların da devletin hedefi olacağı kesindir. Hükümet, işçileri bugün bölüp grev dışına itmiş, işçiler de kendilerini kurtarmanın anlık duyularıyla ayrılmış, şimdilik köşelerine çekilmiş görünüyorlar. Macron hükümeti bunu Sarı Yelekliler hareketinin başında da yapmıştı. Kamyon şoförleri örgütünün sürece katılımını engellemek için hemen taviz vermişti. Sonrasında da parça parça hareketin tüm bileşenlerine belli tavizler verilmişti. Şimdi “şimdilik geri çekilme” olarak ifade edilen tavizler de çok farklı değil. Yasanın içeriğindeki kapsamlı saldırı göz önüne alındığında, “yaş maddesi” olsa olsa bir “jest”tir!

Saldırı kapsamını geniş tutan iktidar, yükselen mücadele karşısında önce taviz vermeyen “şeytan”, sonra orta yol adına bir jestle denge kurduğunu iddia ederek “melek” rolü oynuyor. Bu da sistemin ikiyüzlülüğünden başka bir şey değil. Fransa genel grevi bunun yeni bir örneğini sundu. Saldırı esasta devam ederken, sendika bürokrasisi hükümetle birlikte emeklilik fonu için kaynak arayışına ve devletin Maliye Bakanlığı'yla rol paylaşımına giriyor. Bürokratların aklına burjuvazi için ayrılan kaynaklara işaret etmek gelmezken, işçilere yeni saldırı yasalarını bu bahaneyle gerekçelendirmeye çalışacaklar.

KAZANIM ARAYAN ENERJİYE BAKMALI!

Genel grevin bitişi daha ilan edilmeden, Genel olarak geri çekilmeye rağmen

mücadelenin hala sürdüğü yerde, her an yeni bir sıçrama ihtimali var. Ama genel anlamda bakıldığında, bugün için tek somut kazanım, sınıf mücadelesinde ortaya çıkan yüksek enerjidir. Bu genel grev dalgası '95 grevini hatırlatacak bir güç ortaya çıkarmış, bir buçuk milyonu aşan kitleyi sokağa çekebilmiştir. Özel sektör çalışanları da eylemlere son yılların en yüksek katılımını sağladılar. Bu oran birkaç yerde %15'leri ç yerde bulabilmiş olsa da, iki bin fabrikadan işçiler eyleme katıldı. Grev iradesi her şeye rağmen işçiler tarafından alınmış, geri çekilme de işçilerin iradesiyle gerçekleşmiştir. Dolaşısıyla geri çekilme bir yenilgi sayılmaz. Sermaye cephesi şimdiden yeni saldırı yasaları hazırlarken, işçi sınıfı da yeni bir mücadeleye hazırlanacaktır.

Bu deneyim, kazanma yolunun tabandan ve üretimden gelen güçte olduğunun net bir ifadesidir. Hareketin, düzen sınırlarına çarparak belli sınırları aşamaması verili ana dairdir. Tavizlerin anlamsızlığı ve ücretli köleliğe karşı isyan, bilinci de geliştirecektir. Tarih her zaman biriktirmez, bazen biriken basıncın boşa düşürüldüğü dönemler vardır. Bu da işçi sınıfının önemli tavizler vermesine neden olmuştur. Son savaşa kadar tüm tarih bu basınç ve tavizler arasındaki gelgitleri anlatacaktır.

Genel grev, 2019'un birikiminin 2020'ye taşındığını gösteriyor. İşçi sınıfı kendi doğal eylem bilinciyle mücadeleyi düzen sınırlarını zorlamaya yönlendirebilmektedir. Yasal sınırlar içinde bir grev süreci yaşanmadığını görebiliyorsanız, birikimin görünenden daha güçlü olduğuna işaretler bu. Sınıf kendi sınırlarını zorlarken, enerjinin boşa gitmediği söylenebilir.

Son basınç ise komünistlerin omuzlarındadır. Devrime hazırlanmak için dünyanın dört bir yanındaki sınıf ve kitle hareketlerinden öğrenmeye odaklanırken, kendi mevzilerimizi de güçlendirmeliyiz.

8 Mart'a giderken...

Özgürlük, eşitlik ve insanca yaşam için mücadeleye!

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün öngünlerindeyiz. Emekçi kadınların can bedeli direnişleriyle tarihe adını yazdıran bugün, tüm dünyada başta emekçi kadınlar olmak üzere işçi ve emekçiler tarafından anılmaya devam ediyor.

Ülkemizde de yüz yılı aşındır kadınlar 8 Mart'ı anmaya, çifte baskı ve sömürüye karşı taleplerini ve özlemlerini haykırmaya devam ediyorlar.

Bugün, işçi ve emekçiler kadar kadınlar için de zor bir dönemden geçiyoruz. Ekonomik krizin faturasının emekçilerin sırtına yüklenmesi her geçen gün işsizlik, yoksulluk ve sefalet olarak kendini göstermeye devam ediyor. Sermaye sınıfının krizin faturasını işçi sınıfına ödetmek istemesinin sonucu olarak son 6 ay içinde gerçekleşen toplu sözleşmelerde sefalet ücreti dayatılmış, asgari ücret görüşmelerinde de milyonlarca işçiye aynı şekilde sefalet reva görülmüş, son olarak metal sözleşmesinde de kölelik koşulları dayatılmıştır. Şimdi sırada sendikal örgütlülükten yoksun işyerlerinde ocak ayı zamları var. Ve sermaye ağız birliği etmişçesine bu dönemde de sıfır zam dayatmasında bulunuyor, işçi ve emekçileri "asgari" de eşitlemeye çalışıyor. Krizin, hayat pahalılığının ve yoksulluğun yükünü emekçi kadınlar daha fazla omuzlamaya devam ediyor. Emekçi kadınlar, düşük ücret dayatmasıyla, güvencesiz işlere yönlendirilmeyle, kapı önüne konmakla krizin faturasını ödemeye devam ediyor.

Tüm bunların yanı sıra, dinci gerici iktidar eliyle beslenen kadın düşmanı politikalarla kadınların üzerindeki baskılar artıyor, şiddet tırmanıyor. Sadece ürkütücü boyutlara varan şiddete maruz kalmıyor, yaşam hakkı da elinden alınıyor. Erkek egemen düzenin yargısı, po-

lisi, gelenekleri vs. ile bu vahşete adeta davetiye çıkartılıyor. Dinsel referanslara dayanarak iktidarın beslediği gerici, kadınlar üzerindeki baskıyı ve şiddeti daha da boyutlandırıyor. Kadın düşmanı iktidar, çocuk yaşta evliliği normalleştirerek istismarı da artıran bir rol oynuyor. Tüm itirazlara rağmen her fırsatta çocuk istismarını yasalılaştırma çabasını sürdürmeye devam ediyor.

Kadınları çifte sömürüye maruz bırakan, özgürlüğünü elinden alan, eşitsizliği dayatan ise bizzat özel mülkiyete dayalı kapitalist sistemin kendisidir. Bu sömürü düzeni baskı ve zor ile ayakta durmakta, aynı zamanda kadınların ezilmesinden, baskı altına alınmasından, eşitsizlikten beslenmektedir. Sermaye sınıfının vurucu gücünü oluşturan dinci gerici AKP iktidarı da kadın düşmanı politikalarla bu eşitsizliği her an yeniden üretmeye devam ediyor.

Ancak dünyada olduğu gibi ülkemizde de kadınlar artık katlanılmaz bir düzeye gelen bu pervasız uygulamalara karşı çıkıyor, sesini yükseltiyor.

Bu atmosferde karşıladığımız 8 Mart

Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde İşçi Emekçi Kadın Komisyonları olarak, gerici-faşist sömürü düzeninin tüm politikalarına karşı başta emekçi kadınlar olmak üzere, işçileri, emekçileri, kadınları özgürlük, eşitlik ve insanca yaşam için mücadeleyi büyütme çağırıyoruz.

KADIN SORUNU SINIFSALDIR!

Kapitalist sömürü düzeni kendi bekası için bütün olarak kadın cinsi üzerinde baskı ve ezilmişliği katmerlendirmek için sistematik politikalar uyguladasa; kadın sorunu özünde sınıfsaldır ve gerici politikaların doğrudan hedefinde emekçi kadınlar bulunmaktadır.

Gerek katmerlenen sömürü politikalarını gerekse de AKP iktidarının kadınlara dönük uyguladığı politikaları geri püskürtebilmek için, kadın işçilerin örgütlü bir şekilde mücadele sahnesinde yerini alması bir ihtiyaçtır.

İşçi Emekçi Kadın Komisyonları, bizzat kadın işçilerin mücadelesi üzerinden tarihsel bir niteliğe kavuşan, sınıfsal bir öz taşıyan bu tarihsel günde, her bir aracı etkin bir şekilde kullanarak çifte sömürü-

nün kaskacında olan, baskı, taciz ve mobbingi gün geçtikçe daha ağır bir şekilde yaşayan kadın işçileri mücadeleye sevk edebilmek, örgütlenme adımlarını güçlendirebilmek için etkin bir çalışmanın içinde olacaksınız.

Krizin yıkıcı sonuçları karşısında fabrikalarda, iş yerlerinde yaşadığı sorunlar ve talepleri için olduğu kadar; bizzat AKP iktidarı eliyle beslenen ve sınıfsal ezilmişlikten bağımsız ele alınması olanaklı olmayan cinsel kimliğine dönük baskılara karşı da mücadeleyi öne çıkaracaklardır.

Beraberinde, nispeten durgun havada direnen kadınlarla da her daim dayanışma içinde olacaklardır.

8 MART'TA SOKAĞA, EYLEME!

8 Mart'ta kadın işçileri somut talepleri ve bu taleplerden bağımsız ele alamayacak olan gerçek özgürlüğün ve eşitliğin sağlanacağı sosyalizm istemi için mücadele alanlarına ve eyleme sevk etmek büyük bir önem taşımaktadır. Dahası, son yıllarda AKP iktidarının politikalarına karşı her geçen gün ivmelenme eğilimi gösteren kadın eylemlerine katılmak, demokratik talepleri sahiplenmek, eylem alanlarına çıkan kadınlarla buluşmak ve devrimci bir eksenle müdahale etmek günün bir diğer önemli sorumluluğudur.

Son yıllarda devrimci şiarlarını ve taleplerini demokratik kadın eylemlerine taşıyan İşçi Emekçi Kadın Komisyonları, bu yıl da karşısında çıkan her türlü engelle rağmen mücadele alanlarında var olmaya, bu mücadeleye omuz vermeye devam edeceklerdir.

İŞÇİ EMEKÇİ KADIN KOMİSYONLARI

Ümraniye'de Emekçi Kadın Buluşması

Ümraniye İşçi Emekçi Kadın Komisyonu ortak kahvaltı yapıp, forum gerçekleştirdi. Forum öncesi dünyayı saran kriz ve bunun işçi-emekçilere faturası üzerine konuşuldu. Yaşanan ekonomik krizle birlikte emekçilerin sefaletle sürüklendiği anlatıldı. Böylesi bir dönemde Kanal İstanbul projesi ile sermaye-

darların yeni rant ve talan politikası izlediklerinden bahsedilerek, yaşanan deprem üzerinden kapitalist sistemin insan hayatını hiçe saydığı anlatıldı.

Genel sorunların ardından işçi-emekçi kadınların yaşadıkları sorunlara geçildi. 8 Mart'ın tarihçesi ve öneminin de anlatıldığı forumda, kadın cinayetle-

rinden, eşit işe eşit ücret mücadelesinden ve kapitalizme karşı "Yaşamak için sosyalizm!" mücadelesinden bahsedildi.

Forumda emekçi kadınlar işyerlerinde, sokakta, okullarında yaşadıkları sorunları anlatırken bu sorunların çözümü ne örgütlenme üzerine duruldu.

ABD’de gerçekleşen iki kitlesel mitingin düşündürdükleri

Z. Kaya

Geçtiğimiz ay ABD iki büyük mitinge ev sahipliği yaptı. Bunlardan ilki bu yıl dördüncüsü düzenlenen ve 19 Ocak günü gerçekleşen Kadın Yürüyüşü (Women’s March). Diğeri ise 1974 yılından bu yana düzenlenen ve 24 Ocak günü gerçekleşen Hayat Yürüyüşü (March For Life).

2016 yılının son aylarında çeşitli ülkelerde peş peşe gerçekleşen kadın grevi ve eylemlerinin* ardından 21 Ocak 2017’de Washington’da kitlesel bir kadın mitingi gerçekleşmişti. Mitingi, Trump’ın seçim kampanyasındaki cinsiyetçi söylemlerine ve açıkladığı sosyal yıkım politikalarına tepki duyan bir emekli kadının sosyal medyada ortaya attığı “miting yapalım” önerisinin hızla karşılık bulması sonucu bir araya gelen kadın aktivistler örgütlediler. Mitingi organize edenlerin beyanları ile eylemlerde dile getirilen taleplerden anlaşılacağı üzere, Kadın Yürüyüşü salt “feminist” bir eylem değildi. Örgütleyicilerinden olan Carmen Perez’in sözleriyle, “kadın hakları insan haklarıdır” temasının öne çıktığı, şiddet, ayrımcılığa karşı olmanın yanı sıra, yeni yönetimin özellikle sağlık ve sosyal çalışma alanında uygulayacağı yıkım politikalarına karşı yükselen bir sestir. Sağlık sektöründeki en büyük sendikalarından olan SEIU (Uluslararası Hizmet Çalışanları Sendikası) da alanda yerini almıştı. Asgari ücretin saatlik 15 dolar olması, okulların özelleştirilmesinin durdurulması, ücretli ebeveynlik izni, çocuk bakımı, sosyal güvenlik sisteminin korunması vb. yürüyüşün talepleri arasında idi.

Kadın Yürüyüşü Platformu’nun 2019 yılında yayınladığı, ortak çalışmanın ürünü olduğu ifade edilen ajanda da ise; kadına yönelik şiddetin durdurulması, devlet şiddetinin son bulması, ırkçılık, LGBT hakları, göçmen hakları, ekonomik haklar, işçi hakları, sosyal haklar, engelli hakları, çevresel adalet gibi başlıkların yanı sıra herkese sağlık, eşitlik ve savaşın son bulması temaları yer alıyor ve hükümetten beklentiler ifade ediliyordu.

2020’ye gelecek olursak... Perez kendisiyle yapılan bir röportajda, bu yıl gerçekleştirilen yürüyüşün üç temel konusu olduğunu açıklıyordu: Göçmen hakları, iklim ve adalet. İran’la savaşa karşı çıkılması da 2020 Kadın Yürüyüşü’nün ana konularından biriydi. Perez, yürüyüşün

temel amacının farkındalık yaratmak olduğunu dile getiriyordu.

Kadın yürüyüşü sadece kadınlara değil, siyahileri, engellileri, göçmenleri, transları, müslümanları ve LGBT bireyleri de içine alan geniş bir kitleye çağrı yapıyor. Perez kendisine yöneltilen “kendisini bir siyonist olarak tarif eden ve İsrail devletini destekleyen Yahudi bir kadına çağrınız var mı?” sorusunu da “evet” diyerek cevaplıyor. Aynı şekilde kürtaj karşıtı olan bireylere yönelik bir çağrısı olup olmadığı sorusuna cevabı ise şöyle:

“Kadın Yürüyüşü’nde tüm kadınların yeri olduğuna inanıyorum. Kadınlar, Kadın Yürüyüşü’nün bir parçası olmak istediklerinde tüm feminist platformla aynı fikirde olmayabilirler, fakat ben eminim ki, aynı fikirde olacakları bir şeyler vardır. Her zaman kadın olmuş bir birey ya da trans fark etmez, kendisini kadın olarak tanımlayan herkesin yeridir, Kadın Yürüyüşü. Birlik ilkesi insanların dahil olması için sınır noktasıdır.”

Kısacası, Kadın Yürüyüşü Platformu’nun temel taleplerinden biri nitelikli, ulaşılabilir, sağlıklı ve ücretsiz kürtaj hakkı iken, kadınlar platformun her ilkesi ile bağdaşmak zorunda değillerdir. Kadınlar illa ki bağdaşacak bir talep bulacaklardır.

Daha aydınlatıcı olması açısından yürüyüş platformunun karşı karşıya kaldığı tartışmalara değinmek gerekiyor. İlki, Amerika’da aktif olan kürtaj karşıtı grupların kadın yürüyüşüne katılıp katılmayacaklarına dair tartışmadır. İkincisi ise kadın yürüyüşü organizatörleri arasında çıkan anti-yahudilik tartışmasıdır. Bu iki tartışmanın Kadın Yürüyüşü Platformu’nu daha sürecin başında kürtaj karşıtı gruplara ve siyonistlere “şirin” görünme çabalarına ittiğini söylemek yanlış olmayacaktır. Öyle ki, organizatör koltuğuna üç Yahudi kadın getirerek ve

bir özür bildirgesi yayınlayarak sorunu “çözen” kadın yürüyüşü platformu, işi siyonistlere kucak açmaya kadar varmış görünüyor. (Anti-Yahudi tartışmaları sonucu platformdan ayrılan Yahudi bir aktivist March On adlı başka bir yürüyüş platformu kurmuştur.)

Kürtaj karşıtı gruplar ise kadın yürüyüşüne önce imzacı oldular, ardından destekleyici listesinden isimleri silindi.

İki ayrı eylem örgütlenmekle birlikte her iki platform da kadın haklarının asıl savunucuları oldukları iddiasındalar.

Belirtmekte fayda olan bir diğer husus da, mitingin Trump’ın söylemlerine ve politikalarına karşı olan belirgin karakterinin ve önderliğinin reformist ufkunun, hareketi burjuva siyasetinin kirli hesaplarına alet etmesinin zeminini veriyor olmasıdır. Öyle ki, 2018 yılında gerçekleşen eylemi tweetle selamlayan Demokrat Parti adayı Clinton, “2017’de Kadın Yürüyüşü muhalefetin ve umudun ışığı oldu. 2018 de kadının gücünün ve dirayetinin kanıtıdır. Haydi bu gücü oy verme kabininde de gösterelim” dedi.

Ayrıca, yürüyüş kendiliğinden öfkelerin dışa vurumu olsa da, bu öfkeye önderlik eden platformun Clinton’un en büyük destekçisi olan siyonist Soros tarafından finanse edildiğine dair bilgiler de mevcut.

Bu tabloda akla şu soru geliyor: Kadın olmaktan kaynaklı sorunlar ekserinde ortaya çıkan ve genel talepleri de içererek mücadele alanını genişleten Kadın Yürüyüşü Platformu, ileri sürdüğü talepler noktasında samimi midir, yoksa reformizmin dar ufkuna uygun olarak herkesin buluşabileceği bir talepler çorbası mı yapmaktadır? Öyle ise, bununla amaçlanan nedir?

İkinci mitinge gelince... ABD’de kürtaj 1974 yılında bir dava sonucu yasal hale

geldi. Norma McCorvey isimli bekar bir kadın üçüncü çocuğunu dünyaya getirmek istemediği için kürtaj yaşağına karşı mücadele etmeye başladı. Üç yıl süren mahkeme sürecinde dünyaya getirdiği çocuğu evlatlık verilen McCorvey, ABD Yüksek Mahkemesi’nin 22 Ocak 1973 tarihinde açıkladığı karar ile davayı kazandı. Mahkeme kürtaj hakkını özel hayatın gizliliği olarak tanımlamış, böylece kürtaj yasallaşmıştı. Fakat geline yerde kürtaj hakkına eyaletlere göre değişen sınırlamalar getirildi. Eyalet fonlarının ve eyalet hastanelerinin kürtaj için kullanılmasının yasaklanması, ABD’li kadınların kürtaj hakkına erişimini önemli ölçüde engelledi. Bugün 32 eyalette anne sağlığı tehlikede olmadıkça kürtajın devlet fonlarından karşılanması mümkün değil.

1974 yılında ilki yapılan kürtaj karşıtı eylemler de her sene düzenleniyor. Hayat Yürüyüşü isimli bu mitinglerin sonucusu ağırlıklı olarak gençlerin katılımıyla (kendilerine “kürtaj karşıtı jenerasyon” diyorlar) 24 Ocak tarihinde gerçekleşti. Kadın haklarına saldırı mahiyetinde olan bu miting de kadın hakları savunuculuğu iddiasıyla örgütleniyor. Eylemde yer alan kimi dövizlerde, “doğmamış kadınların haklarını savunuyoruz” şiarları yer alıyor. Ve kadın hakları düşmanı Trump alkışlarla karşılanıyor.

ABD’de cereyan eden bu süreç irde-lenmeyi hak ediyor. Spekülasyonlara, burjuva siyasi çekişmelere, reformizmin sığ hesaplarına rağmen orta yerde duran devasa kadın kitlelerinin talepleri, özelemleri ve öfkeleri hangi kanala akacak?

Enternasyonal sosyalist harekete ve işçi hareketine anlamlı deneyimler bırakan ABD işçi sınıfı ve onun kadın neferleri bu cendereyi parçalayabilecek mi?

Kadınlar, feminizmin geri yanlarıyla yüzleşip yüzlerini sosyalist mücadeleye dönecekler mi?

Bu soruların yanıtlarını işçi ve emekçi kadınların mücadelede sergileyecekleri inisiyatif belirleyecektir. Devrimci bir sınıf hareketinin gelişmesi, kadın hareketinin sağlıklı bir ayrışmayla birlikte devrimci bir yön kazanmasını sağlayacaktır.

* *İzlanda’da “Eşit işe eşit ücret!”, Latin Amerika’da kadın cinayetlerinin son bulması ve Polonya’da kürtaj hakkı talepleri ile yapılan grev ve eylemler.*

Eğitim haktır, geleceğine sahip çık!

Eğitim bir toplumun en temel alanlarından biridir. Zira toplumun geleceği gençliktedir ve gençliğin eğitimi toplumun geleceğini belirler. Kapitalist toplumda ise eğitim bir sektör olarak görülmemekte ve iktidara gelen burjuva partileri kendi siyasi emelleri doğrultusunda eğitim sistemini şekillendirmektedir. Tek adam diktasını inşa etmek isteyen Erdoğan ve AKP'si de Türkiye tarihinde görülmemiş oranda eğitim sistemine müdahale etmiş durumda. Artık daha piyasacı ve daha gerici bir model ile karşı karşıyayız. 2023 Eğitim Vizyonu Belgesi ile yıllardır atılan adımlar daha da kalıcı hale getirilmek isteniyor, ülkede okullaşma politikası imam hatip ve meslek liseleri şeklinde merkezileştirilmeye çalışılıyor.

Eğitimin içeriğinin gericileştirilmesi, gerici vakıf ve cemaatlerle yapılan protokoller, piyasacı uygulamaların artması, okulların fiziki alt yapı ve donanım eksiklikleri, yaşanan cinsel istismar olayları eğitim sistemini özetlemektedir.

Sınav sistemi değişikliklerinin gündemden düşmediği bu ortamda nice nesil umutsuzluğa, hayalsizliğe itilerek heba ediliyor. Verilen eğitimin niteliksiz olması bir yana, para ile bu düzen sınırlarında nitelikli bir eğitim almak isteyenler dahi mağdur ediliyor. Yani artık paran kadar eğitim değil, paranla bile eğitim alamama durumu söz konusudur. Doğa Koleji'nde yaşanan süreç bu anlamda bir

örnek teşkil ediyor. Öğrencilerin yaşadığı sıkıntıların yanında aileler ve öğretmenlerin de ödediği büyük bedeller oluyor. Gelenen yerde eğitim sisteminden şikâyetçi çok farklı kesimlerin var olduğu ifade edilebilir. Zengin olan çocuğunu yurtdışına gönderiyor, bir gelecek kurma çabasına girişiyor. Ama zaten imkânı olan kesim toplumun küçük bir kısmı. Eşitsizlik kapitalist toplumun yapısal bir sorunudur. Sınıflar arası, bölgeler arası eşitsizlik sonucu her çocuk eğitim hakkından eşit düzeyde yararlanamamış oluyor.

ULAŞILABİLİR- NİTELİKLİ EĞİTİM HAKTIR!

Okul binalarının ülke genelinde az sayıda olduğu bilinen bir gerçektir. Her yerde cami kurmaya bütçe bulabilen iktidar her yerde okul yapmaya bütçe ayırmıyor. Her 4 okuldan 1'in de ikili eğitim uygulanıyor, sınıflar da çoğu yerde kalabalık halde. Var olan okul binalarının çürüklüğü yaşanan son İstanbul depreminde tüm çıplaklığı ile açığa çıktı. Binaların sayısı hem az hem de çoğu sağlıklı ve güvenli değil. Aynı zamanda derslerin içeriklerine uygun tarzda altyapı yetersizliği de var. Okulların yüzde 87'sinde spor salonu yok. Zaten eğitimin niteliksiz olduğu yerde binaların da aynı şekilde olması beklenen bir sonuçtur. Okul binalarının her açıdan yetersizliğinin yanında bölgeler arası eşitsizlik de bu sorunu daha da

boyutlandırıyor ve eğitim hakkı gaspına giriyor.

LAİK, BİLİMSEL, ANADİLDE EĞİTİM HAKTIR!

Eğitimin dinselleştirilmesi yolunda AKP iktidarı uzun zamandır çalışmalar yürütüyor. Müfredat içeriklerinde yapılan değişikliklerden dini vakıf ve tarikatların okulları temel faaliyet alanları olarak kullanmasına kadar eğitim alanına toptan bir müdahale söz konusudur. Başta Diyanet İşleri Başkanlığı olmak üzere TÜRGEV, TÜGVA, İHH, Ensar Vakfı, İlim Yayma Cemiyeti gibi AKP'ye yakın vakıflar ile MEB arasında imzalanan protokoller sonucu okullar kuşatma altına alınmıştır. 'Değerler eğitimi' adı altında çoğunlukla din içerikli seminerler yapılıyor, tarikat şeyhleri dersler veriyor. Bu gerici odaklar kendi yayınlarını dağıtıyor. Kamusal kaynaklar buralara akıtılıyor, değerli araziler bedelsiz tahsis ediliyor. Büyük kamu ihalelerini almak isteyen sermaye gruplarına AKP'ye yakın bu dernek ve vakıflara yüklü miktarlarda bağış yapmaları şart koşuluyor. Tüm bunların yanında imam hatip okullarına daha fazla destek veriliyor. Liseye giriş sınavında yapılan düzenlemeler ile öğrenciler boş kalan bu okullara zorla gönderiliyor. Eğitimin dinselleştirilmesi konusu tek başına müfredattan Evrim terisini çıkarmak ya da diğer değişiklikler

değil, topyekûn dönüştürme odaklı müdahaleler ile birlikte görülmelidir. Yıllardır bu yönde yol alınıyor. Çağın çok gerisinde kalarak, milyonlarca gencin beyni bu şekilde esir alınıyor ve eğitim hakkı gasp ediliyor.

2023 Eğitim Vizyonu Belgesi'nde de özel eğitim kurumlarına desteğin artırılması, bürokrasinin rahatlatılması hedeflendiği belirtilmiş. İmam Hatip okulları başlığı altında program çeşitliliği, ders çeşidinin azaltılması, Arapça ve İngilizce yaz okullarının açılması gibi adımlardan bahsedilmiş. Belge'de Anadolu Lisesi ibaresinin kullanılmasının yerine genel ortaöğretim teriminin tercih edilmiş olması da MEB'in okullaşma politikasının bir parçasıdır. İmam Hatip ve meslek liselerine yönlendirme amaçlı kurgulanan model değişiklikleri ile öğrencilerin istedikleri okullarda eğitim alma hakları da ihlal ediliyor. Belge'de yeni ortaöğretim modelinin ana hatları da tanımlanmış. Ders sayılarının azaltılacağı, zorunlu dersler olarak tüm sınıflarda Türk Dili ve Edebiyatı ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri olacağı belirtilmiş. Sosyal Bilimler zorunlu grup dersleri arasında temel sosyal bilimler değil 'Tasavvuf edebiyatı', 'İslam Felsefesi' gibi derslere yer verilmiş. Bilim, sanat, spor ve felsefe gibi derslerin ağırlıkları azaltılmış.

EĞİTİM HAKKINA VE GELECEĞİNE SAHİP ÇIK!

Günlerimizi, saatlerimizi ama en önemlisi gençliğimizi gasp eden, bize gelecek vaat etmeyen bu sisteme karşı mücadele etmek en meşru hakkımızdır. Çocuk yaşta evlendirmenin önünü açan, cinsel istismar vakalarını yaygınlaştıran, çocuk işçiliği yasal hale getiren bu düzene karşı durmak gereklidir. Eğitime bütçe ayıracaklarına büyük bir felaket olacak Kanal İstanbul projesine ya da Suriye ve Libya'daki iç savaşa dahil olarak savaşa bütçe ayırıyorlar.

Eğitim hakkımıza sahip çıkmak bugün AKP iktidarının geleceğimiz üzerinde yapacağı tasarruflara ve sermayenin topyekun saldırılarına karşı durmaktan geçiyor.

Yararlanılan kaynaklar:

2018-2019 Eğitim Öğretim Yılında Eğitimin Durumu Raporu, Eğitim Sen
Bir Bakışta Eğitim 2018 Raporu, OECD

*Sınıf hareketinin devrimci geleceği;
Greif İşgal'ı 6. yılında!*

**İşgal, grev,
direniş!**

